

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ & ΙΘΑΚΗΣ
ΚΕΝΤΡΟ ΝΕΟΤΗΤΑΣ

Αναζητώντας την

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

στο Φουαγιέ του νέου Θεάτρου του Δήμου Λευκάδας

από τις 12 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2016

Εκπαιδευτικό υλικό για επισκέψεις σχολικών ομάδων

Με λίγα λόγια...

Προς

Τους Αξιοτίμους κυρίους Εκπαιδευτικούς,

Τους Μαθητές και τις Μαθήτριες,

Τους Γονείς και Κηδεμόνες

Των Σχολείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της περιοχής μας

Αγαπητοί μας,

Για τέταρτη συνεχή χρονιά το Κέντρο Νεότητας της Ι. Μητροπόλεώς μας στήνει ένα όμορφο χριστουγεννιάτικο χωριό στην καρδιά της πόλης μας. Με το θάρρος που η δική σας ανταπόκριση μας δίνει, μικροί και μεγάλοι συνεργαζόμαστε για να δώσουμε χρώμα και ψυχή στο παραμυθένιο ταξίδι που ονειρευτήκαμε.

Ξεχωριστές χριστουγεννιάτικες ιστορίες της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας δίνουν την έμπνευση για τους τέσσερις μεγάλους σταθμούς του ταξιδιού μας προς τη Φάτνη:

- **Η ιστορία των Τριών Δέντρων** της Angela Elwell Hunt
- **Ο Τέταρτος Μάγος** του Henry Van Dyke
- **Ο Εγωιστής Γίγαντας** του Oscar Wilde
- **Η Χριστουγεννιάτικη Ιστορία** του Charles Dickens.

Συνοδό μας στο ταξίδι της αναζήτησης του Νεογέννητου Βασιλιά θα έχουμε τον Αρταβάν, τον Μάγο που δεν πρόλαβε τους άλλους Τρεις στο ευλαβικό τους προσκύνημα, αλλά συνέχισε παρ' όλα αυτά να αναζητά επίμονα τον Μεσσία.

Για να Τον συναντήσουμε κι εμείς ως «*Βρέφος κείμενον εν τη Φάτνη*» μυσούμε στα υψηλόπνοα μηνύματα που φανερώνουν οι παραπάνω ιστορίες:

- Ότι η Αγάπη του Θεού μας επιφυλάσσει μεγάλες εκπλήξεις στην πορεία της ζωής μας, ασύγκριτα υψηλότερες από τα εφήμερα που τυχόν ονειρευτήκαμε, φτάνει η καρδιά μας να είναι ανοιχτή και δεκτική, με εμπιστοσύνη στο θέλημά Του

- Ότι αξίζει κανείς να επιμένει με τόλμη και αυταπάρνηση και τελικά η Αλήθεια φανερώνεται
- Ότι ο εγωισμός και η αίσθηση της αυτάρκειας μας εγκλωβίζουν στην απομόνωση και φέρνουν στην καρδιά μας την παγωνιά, ενώ μονάχα με την ταπείνωση, το άνοιγμα στον άλλον, την καταδεκτικότητα και τη δοτική αγάπη η καρδιά ζεσταίνεται και ανθοφορεί –όσο παραμένει ζωντανή η αίσθηση του «έφ' όσον έποιήσατε ενί τούτων τών αδελφών μου τών ελαχίστων, έμοι έποιήσατε»

- Ότι το κυνήγι του κέρδους δεν φέρνει την ποθητή ευτυχία κι ότι ο μονόδρομος γι' αυτήν περνάει από τον άρρωστο, τον φτωχό, τον αναγκείμενο.

Η ίδια η ονομασία του φετινού θεματικού μας χωριού είναι ένα λογοπαίγνιο.

«Παραμυθία» σημαίνει παρηγοριά.

Οι άνθρωποι αναζήτησαν στο διάβα των αιώνων την παρηγοριά για τις στενοχώριες και τα προβλήματά τους στους μύθους και τα παραμύθια. Προσπάθησαν να «παραμυθήσουν» ο ένας τον άλλον μέσα στη θλίψη και τα αδιέξοδα της ανθρωπότητας.

Μέχρι που ήρθε το «πλήρωμα του χρόνου» και φανερώθηκε στον κόσμο

η αληθινή Παραμυθία: ο Ίδιος ο Θεός!

Ο Υιός και Λόγος του Θεού έγινε άνθρωπος!

«Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν»!

Ο Χριστός φέρνει στους θλιμμένους, στους φτωχούς, το μήνυμα της παραμυθίας, το ευαγγέλιο της ευτυχίας μέσα στη Βασιλεία του Πατέρα Του και Πατέρα τους. Έρχεται να δώσει θάρρος σε αυτούς που έχουν αποκάμει από τις αμαρτίες τους ή από την αρρώστια που είναι το σημάδι της αμαρτίας. Προσφέρει την ανάπαυση σ' αυτούς που μοχθούν και λυγίζουν κάτω από το φορτίο.

Αυτή η ουράνια Παραμυθία που έφερε στον κόσμο ο Χριστός δεν παύει με την αναχώρησή του προς τον Πατέρα. Ο Ιησούς στην Ανάληψή Του υπόσχεται στους Μαθητές Του: «οὐκ ἔασω ὑμᾶς ὀρφανούς» (δηλ. «δεν θα σας αφήσω ορφανούς») και στέλνει στον κόσμο «ἄλλον Παράκλητον» (άλλον Παρηγορητή), το Άγιο Πνεύμα για να συγκροτήσει την Εκκλησία Του, στήριγμα για κάθε άνθρωπο κάθε εποχής. Έτσι, ο Θεός πάντοτε παραμυθεί τους φτωχούς και τους θλιμμένους.

Μόνο που η Παρηγοριά που φέρνει ο Χριστός με τη Γέννηση, τη Θυσία και την Ανάστασή Του δεν είναι ένα απλοϊκό παραμύθι, που θα προσφέρει ψεύτικη παρηγοριά. Είναι Αλήθεια χειροπιαστή, που οι Μαθητές Του είδαν με τα ίδια τους τα μάτια· άκουσαν με τα ίδια τους τα αυτιά και ψηλάφησαν με τα χέρια τους.

Χώρος

Η «**Παραμυθία**» θα στηθεί και φέτος **στο φουαγιέ του νέου Θεάτρου της πόλης** (πρόσβαση από το Ανοιχτό Θέατρο), **το οποίο ευγενικά μας διέθεσε το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Λευκάδας.**

Έναρξη – επίσημη παρουσίαση

Θα αρχίσει να υποδέχεται τις σχολικές ομάδες **από το πρωί της Δευτέρας, 12 Δεκεμβρίου 2016.**

Η **επίσημη παρουσίαση** όμως για το κοινό, μικρούς και μεγάλους, θα πραγματοποιηθεί, με τη συμμετοχή του Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας π. Θεοφίλου **το απόγευμα της Τρίτης, 13 Δεκεμβρίου 2016 και ώρα 7.00 μ.μ. με μικρό διαδραστικό εορταστικό πρόγραμμα.**

Πρόγραμμα λειτουργίας

α. Επισκέψεις σχολείων:

Από τη Δευτέρα, 12 Δεκεμβρίου μέχρι την Παρασκευή, 23 Δεκεμβρίου 2016 και τις πρωινές ώρες (8.30 π.μ. - 1.30 μ.μ.), θα μπορούν να επισκεφθούν την «Παραμυθία» οργανωμένες σχολικές ομάδες (α υ σ τ η ρ ά μέχρι 40 - 50 παιδιά η καθεμία), οι οποίες θα μπορούν να παρακολουθήσουν ένα οργανωμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, **διάρκειας μιάμισης ώρας** (βλ. λεπτομέρειες στη συνέχεια).

Προσοχή: Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των παιδιών, καθημερινά θα μπορούν να γίνουν δεκτές **μέχρι τρεις σχολικές ομάδες** σε προσυμφωνημένη ώρα!!!

β. Εκπαιδευτικές ξεναγήσεις για τις «Παιδικές και Νεανικές Συντροφίες» των Ενοριών μας

- * **Σάββατο, 17 Δεκεμβρίου 2016:** ώρα 11.30 π.μ. – 1.00 μ.μ. καί ώρα 6.00 – 8.00 μ.μ.
- * **Κυριακή, 18 Δεκεμβρίου 2016:** ώρα 11.00 π.μ. – 1.00 μ.μ. καί ώρα 5.00 – 8.00 μ.μ.

γ. Επισκέψεις για το κοινό

- Από την Τρίτη, 13 Δεκεμβρίου μέχρι την Παρασκευή, 23 Δεκεμβρίου 2016 η «Παραμυθία» θα είναι επισκέψιμη ως εκθεσιακός χώρος (χωρίς δραστηριότητες) **καθημερινά και ώρες 6.00 - 8.00 μ.μ.** για μικρούς και μεγάλους επισκέπτες!
- Από το Σάββατο, 24 Δεκεμβρίου μέχρι το Σάββατο, 31 Δεκεμβρίου 2016 η «Παραμυθία» θα είναι επισκέψιμη ως εκθεσιακός χώρος (χωρίς δραστηριότητες) **καθημερινά, τις πρωινές ώρες από 11.00 π.μ. – 1.00 μ.μ. και τα απογεύματα από 6.00 – 8.00 μ.μ.**

δ. Δωροέκθεση

Στο χώρο θα λειτουργεί και η **ΔΩΡΟΕΚΘΕΣΗ** για την ενίσχυση των ποικίλων δραστηριοτήτων του Κέντρου Νεότητας της Ι. Μητροπόλεώς μας με αναμνηστικά είδη σε συμβολικές τιμές.

ε. Παράλληλες εκδηλώσεις

Στη διάρκεια λειτουργίας της «ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ» θα πραγματοποιηθούν διάφορες παράλληλες εκδηλώσεις, όπως **εμφανίσεις μουσικών συνόλων και της Παιδικής Χορωδίας της Σχολικής Βυζαντινής Μουσικής της Ι. Μητροπόλεώς μας, θεατρικές παραστάσεις (θέατρο της βαλίτσας), προβολές ταινιών** (όπως ο «Τέταρτος Μάγος» και η «Χριστουγεννιάτικη Ιστορία» κ.ά.), για τα οποία θα υπάρχει ειδικότερη **ενημέρωση σταδιακά**.

Στάδια εκπαιδευτικού προγράμματος για σχολικές ομάδες

I. Προετοιμασία

A. Οι εκπαιδευτικοί που επιθυμούν δηλώνουν συμμετοχή για την ομάδα τους στο Κέντρο Νεότητας της Ι. Μητροπόλεως μας **μέχρι την Παρασκευή, 9 Δεκεμβρίου 2016** στα τηλέφωνα: 2645022415 (εσ.: 21 και 23) και 6974795265 (π. Ιωαννίκιος Ζαμπέλης).

B. Ο εκπαιδευτικός στην τάξη αφιερώνει 1 διδακτική ώρα για δραστηριότητες ευαισθητοποίησης και προετοιμασίας. Ενδεικτικά:

1. **Προβολή video** από την προετοιμασία της Έκθεσης ή από τα παραμύθια που «ζωντανεύουν» στην «Παραμυθία» (θα αναρτηθούν στο κανάλι της Ι. Μητροπόλεως στο youtube και στη σελίδα του Κέντρου Νεότητας στο facebook ή θα σταλούν στα σχολεία που θα δηλώσουν συμμετοχή)

2. Θυμόμαστε την **ιστορία της Γέννησης του Χριστού** μας. Π.χ. ας δούμε πώς την αποδίδει η Πηνελόπη Δέλτα στο βιβλίο της «Η ζωή του Χριστού», βασισμένη στις αφηγήσεις των ιερών Ευαγγελίων.

3. **Αφήγηση ή/και δραματοποίηση** ενός ή περισσότερων από τα παραμύθια που θα συναντήσουν στο χωριό.

4. Η ομάδα συμφωνεί **κανόνες συμπεριφοράς** στην «Παραμυθία».

II. Επίσκεψη

1. Ένας από τους υπευθύνους της «Παραμυθίας» υποδέχεται τη σχολική ομάδα έξω από το φουαγιέ.

2. Η ομάδα μπαίνει στην αίθουσα προβολών και ετοιμάζεται για το ταξίδι της, παρακολουθώντας ένα **εισαγωγικό βιντεάκι** με σύντομη αφήγηση των παραμυθιών και παρουσίαση της πορείας μέχρι να πάρει ζωή η «Παραμυθία».

3. Για σαράντα λεπτά, **εργάζονται στα «περίπτερα»** με τα διάφορα παραμύθια και **κάνουν τις δραστηριότητες που αντιστοιχούν στην ηλικία τους**. Ενδεικτικά:

• **Ιστορία των τριών δέντρων:** Κατασκευάζουμε φιγούρες και αντικείμενα από πηλό και γυρίζουμε τη δική μας **παιδική ταινία κινουμένων σχεδίων**.

- Ηλικία: νηπιαγωγείο και άνω

• **Ο Τέταρτος Μάγος:** Ζωγραφίζουμε **ομαδικά** με δαχτυλομπογιές το περιπετειώδες ταξίδι του Τέταρτου Μάγου και **φανταζόμαστε ένα διαφορετικό τέλος στην ιστορία** του.

- Ηλικία: νηπιαγωγείο και άνω

• **Ο Εγωιστής Γίγαντας:** Οργανώνουμε μια **παράσταση μαύρου θεάτρου (black theatre)** στον ανθισμένο κήπο του Καλόκαρδου πια Γίγαντα.

- Ηλικία: Α΄ Δημοτικού και άνω

• **Χριστουγεννιάτικη Ιστορία:** Ετοιμάζουμε μια **εκπομπή ραδιοφωνικού θεάτρου** από το σπίτι του Ebenezer Scrooge.

-Ηλικία: Ε΄ Δημοτικού και άνω

4. Για δέκα λεπτά, τα παιδιά συγκεντρώνονται **στη σκηνή** και **μοιράζονται τις εμπειρίες** που αποκόμισαν από το παραμυθένιο τους ταξίδι. **Παρουσιάζουν** στους υπόλοιπους τη δουλειά τους και **κεντούν τη δική τους διδακτική ιστορία**.

5. Στο τέλος, **αποκαλύπτεται μπροστά τους η Φάτνη** και **γνωρίζουν την πραγματική ιστορία της Γέννησης** του Θεανθρώπου. Εκεί, για δέκα ακόμη λεπτά, **θέτουν ερωτήματα** και επιλύουν απορίες, **συζητούν** πώς ο Θεάνθρωπος Χριστός έγινε για τον κόσμο η «Παραμυθία» (Παρηγοριά) του και πώς μπορούμε να αντλούμε δύναμη και θάρρος από Εκείνον στην καθημερινή μας οδοιπορία. Ειδικά για τα παιδιά Γυμνασίου – Λυκείου, αφορμή για τη συζήτηση δίνει το τραγούδι «Καλώς ήρθες, παράξενε, στον τόπο μας» των Active Member.

6. Το ταξίδι ολοκληρώνεται με τα **χριστουγεννιάτικα κάλαντα** ή κάποιον **ύμνο της μεγάλης Εορτής** που ψάλλουμε όλοι μαζί μπροστά στη Φάτνη.

III. Επεξεργασία

Καλό θα είναι, όταν θα επιστρέψει η ομάδα στο σχολείο με διάφορες δραστηριότητες, ζωγραφική (ατομική ή ομαδική) και διάλογο να εκφράσουν τα παιδιά τις εντυπώσεις τους από την επίσκεψη στην «Παραμυθία» και να συζητήσουν τα μηνύματα που αποκόμισαν.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΔΕΝΤΡΩΝ

Κάποτε στην κορφή ενός λόφου στέκονταν τρία μικρά δέντρα και ονειρεύονταν τι ήθελαν να γίνουν όταν μεγαλώσουν.

Το πρώτο κοίταξε ψηλά τα αστέρια και είπε: «Θέλω να φυλάω ένα θησαυρό. Θέλω να είμαι καλυμμένο με χρυσάφι και γεμάτο πολύτιμους λίθους. Θα είμαι το πιο όμορφο θησαυροφυλάκιο στον κόσμο!»

Το δεύτερο κοίταξε μακριά ένα μικρό ποταμάκι που αργοκυλούσε στο δρόμο του για τη θάλασσα. «Εγώ θέλω να ταξιδεύω τις μεγάλες θάλασσες και να μεταφέρω δυνατούς βασιλιάδες. Θα είμαι το πιο δυνατό καράβι στον κόσμο!»

Το τρίτο δέντρο κοίταξε χαμηλά στη κοιλάδα από κάτω, όπου δραστήριοι άντρες και γυναίκες δούλευαν σε μια πόλη γεμάτη ζωντάνια. «Εγώ δε θέλω να αφήσω την κορφή του βουνού. Θέλω να γίνω τόσο ψηλό που, όταν σταματούν οι άνθρωποι για να με κοιτάξουν, θα σηκώνουν τα μάτια τους στον ουρανό και θα σκέφτονται το Θεό. Θα είμαι το ψηλότερο δέντρο στον κόσμο.»

Τα χρόνια πέρασαν. Ήρθε η βροχή, βγήκε ο ήλιος και τα μικρά δέντρα ψήλωσαν.

Μια μέρα τρεις ξυλοκόποι ανέβηκαν στο βουνό. Ο πρώτος κοίταξε το πρώτο δέντρο και είπε: «Αυτό το δέντρο είναι όμορφο. Είναι ακριβώς αυτό που θέλω», είπε, και με μια κίνηση του αστραφτερού τσεκουριού του το δέντρο έπεσε.

«Τώρα θα με κάνουν ένα όμορφο μπαούλο και θα φυλάω θαυμάσιους θησαυρούς!», είπε το πρώτο δέντρο...

Ο δεύτερο ξυλοκόπος κοίταξε το δεύτερο δέντρο και είπε: «Αυτό το δέντρο είναι δυνατό. Είναι ακριβώς αυτό που θέλω», είπε, και με μια κίνηση του αστραφτερού του τσεκουριού έπεσε το δεύτερο δέντρο. «Τώρα θα ταξιδέψω τις μεγάλες θάλασσες!» σκέφτηκε εκείνο, «Θα γίνω δυνατό καράβι για δυνατούς βασιλιάδες!»...

Το τρίτο δέντρο απογοητεύτηκε, όταν ο τελευταίος ξυλοκόπος κοίταξε κατά το μέρος του. Στεκόταν ευθύ και ψηλό και σημάδευε γενναία τον ουρανό. Ο ξυλοκόπος κοίταξε ψηλά και μουρμούρισε «Οποιοδήποτε δέντρο μου κάνει». Με μια κίνηση του αστραφτερού του τσεκουριού έπεσε και το τρίτο δέντρο...

Το πρώτο δέντρο χάρηκε, όταν ο ξυλοκόπος το πήγε στον ξυουργό. Αλλά εκείνος το έκανε παχνή για τα ζώα. Το άλλοτε όμορφο δέντρο δεν καλύφθηκε με χρυσό ούτε με θησαυρό. Το επένδυσαν με πριονίδια και το γέμισαν σανό για να τρώνε τα πεινασμένα ζώα μέσα σε ένα στάβλο.

Το δεύτερο δέντρο χαμογέλασε, όταν ο ξυλοκόπος το πήγε στο ναυπηγείο, όμως κανένα δυνατό καράβι δε φτιάχτηκε εκείνη τη μέρα. Αντί γι' αυτό, το άλλο δυνατό δέντρο με το σφυρί και το πριόνι έγινε μια βάρκα για ψάρεμα. Παραήταν μικρή και αδύναμη για να περάσει τους ωκεανούς ή ακόμα και ένα ποτάμι. Παρά μονάχα το πήγαν σε μια μικρή λίμνη.

Το τρίτο δέντρο μπερδεύτηκε, όταν ο ξυλοκόπος το έκοψε σε δυνατά δοκάρια και το άφησε στο ξυουργείο. «Τι έγινε;» αναρωτήθηκε το ψηλό αυτό δέντρο, «Αυτό που ήθελα πάντα ήταν να στέκομαι στην κορφή του βουνού και να δείχνω τον Θεό...».

Πολλές μέρες και νύχτες πέρασαν. Τα τρία δέντρα σχεδόν ξέχασαν τα όνειρά τους.

Αλλά μια νύχτα, χρυσό φεγγαρόφως ξεχύθηκε πάνω στο πρώτο δέντρο καθώς μια νεαρή γυναίκα απόθεσε το νεογέννητο μωρό της μέσα στη φάτνη. «Μακάρι να μπορούσα να του φτιάξω μια κούνια», ψιθύρισε ο άντρας της. Η μητέρα έσφιξε το χέρι του

και χαμογέλασε καθώς το φεγγαρόφωτο έλαμψε πάνω στο λείο και στιβαρό ξύλο. «Αυτή η φάτνη είναι όμορφη», είπε. Και ξαφνικά το πρώτο δέντρο κατάλαβε ότι κρατούσε τον μεγαλύτερο θησαυρό του κόσμου...

Ένα βράδυ, ένας κουρασμένος ταξιδιώτης και οι φίλοι του μπήκαν σε μια παλιά ψαρόβαρκα. Ο ταξιδιώτης αποκοιμήθηκε, καθώς το δεύτερο δέντρο άνοιξε ήσυχα τα πανιά του μέσα στη λίμνη. Γρήγορα σηκώθηκε σφοδρή καταιγίδα γεμάτη κεραυνούς. Το μικρό δέντρο λύγισε απ' το φόβο. Ήξερε ότι δεν είχε τη δύναμη να μεταφέρει τόσους πολλούς επιβάτες με ασφάλεια μες στον αέρα και τη

βροχή. Ο κουρασμένος άντρας ξύπνησε. Σηκώθηκε, άπλωσε το χέρι του και είπε: «Ησύχασε...!». Η καταιγίδα σταμάτησε

τόσο γρήγορα όσο είχε ξεκινήσει. Και ξαφνικά το δεύτερο δέντρο κατάλαβε ότι μετέφερε το βασιλιά του ουρανού και της γης...

Μια Παρασκευή πρωί το τρίτο δέντρο ξαφνιάστηκε όταν τράβηξαν το δοκάρι του από τον ξεχασμένο σωρό με τα ξύλα. Δείλιασε καθώς το μετέφεραν μέσα από τους χλευασμούς του αγριεμένου πλήθους. Τρόμαξε, όταν οι στρατιώτες κάρφωσαν τα χέρια ενός άντρα πάνω του. Ένιωσε άσχημο, τραχύ και σκληρόκαρδο. Αλλά την Κυριακή το πρωί, όταν ανέτειλε ο ήλιος και η γη κάτω απ' το δέντρο άρχισε να τρέμει με χαρά, το τρίτο δέντρο ήξερε ότι η αγάπη του Θεού είχε αλλάξει τα πάντα. Είχε κάνει το τρίτο δέντρο δυνατό. Και κάθε φορά που οι άνθρωποι σκέφτονταν το τρίτο δέντρο, σκέφτονταν τον Θεό. Αυτό ήταν καλύτερο από το να είναι το ψηλότερο δέντρο στον κόσμο...

Henry Van Dyke

Ο Τέταρτος Μάγος

Όταν ήταν Αυτοκράτορας ο Αύγουστος Καίσαρ και ο Ηρώδης βασίλευε στα Ιεροσόλυμα, ζούσε στα Εκβάτανα, ανάμεσα στα βουνά της Περσίας, ένας άνθρωπος που ονομαζόταν Αρταβάν ο Μήδης. Άνθρωπος ευαίσθητος, αλλά και με θέληση. Ήταν ένας από εκείνους που, ανεξάρτητα από την κοινωνία όπου ζουν, γεννιούνται για να αγωνίζονται και αφιερώνουν τη ζωή τους σε πράγματα ανώτερα για τα οποία αδιαφορούν συνήθως οι γύρω τους άνθρωποι.

Ο Αρταβάν ήταν από τους μεγαλύτερους σοφούς της Περσίας και τους πιο βαθείς μελετητές και παρατηρητές των Άστρων. Μελετώντας και παρατηρώντας λοιπόν τα άστρα κατάλαβε πως θα συμβούν ασυνήθιστα φαινόμενα. Τις σκέψεις του μοιράστηκε με το γέροντα Σοφό σύμβουλό του και πατέρα του Άβγαρο. Μαζί έψαξαν να βρουν τις αιτίες των παράδοξων φαινομένων στις προφητείες της Γραφής, γιατί στα περασμένα χρόνια στη χώρα της Βαβυλώνας υπήρχαν στη Χαλδαία σοφοί.

Ένας απ' αυτούς ο Βαλαάμ, ο γιός του Βεώρ προφήτεψε :

«Θα ανατείλει άστρο από τους απογόνους του Ιακώβ και θα αναδειχθεί άνθρωπος από τον Ισραηλιτικό λαό» (Αριθμοί ιαδ' , 17).

Άλλη προφητεία: «Εκείνη την ημέρα, Σωσίας ο νικητής, θα παρουσιαστεί ανάμεσα από τους προφήτες στην Ανατολή. Θα λάμπει γύρω του μεγάλη λαμπρότητα και θα κάνει τη ζωή αιώνια, άφθαρτη και αθάνατη, και οι νεκροί θα αναστηθούν ξανά.»

Πατέρα μου και δάσκαλέ μου, είπε ο Αρταβάν με φωτεινό πρόσωπο στον Άβγαρο: φύλαξα αυτές τις προφητείες στο πιο κρυφό μέρος της ψυχής μου. Και τώρα βλέπω πως ήρθε η ώρα να επαληθευτούν.

Τότε ο Άβγαρος απάντησε: Έχεις δίκιο παιδί μου. Ο Εβραίος Δανιήλ, ο σύμβουλος των βασιλέων και δυνατός εξηγητής των ονείρων είχε προφητέψει:

«Μάθε και κατανόησε καλά, ότι από την ημέρα που θα εκδοθεί διάταγμα για την ανοικοδόμηση της Ιερουσαλήμ, μέχρι την ημέρα που θα εμφανιστεί ο άρχων, ο οποίος θα έχει χρισθεί από εμέ, θα περάσουν επτά εβδομάδες ετών και άλλες εξήντα δύο εβδομάδες ετών» {Δανιήλ θ', 25} Ποιος όμως, παιδί μου, μπορεί να ξεκλειδώσει αυτούς τους μυστηριώδεις αριθμούς;

Ο Αρταβάν απάντησε: Φανερώθηκε σε μένα και τους τρεις μου συντρόφους , τον Κσπάρ, τον Μελχιόρ και τον Βαλτάσαρ. Εξετάσαμε τους παλιούς πίνακες της Χαλδαίας και υπολογίσαμε τον καιρό. Συμπίπτει να είναι αυτό το έτος. Μελετήσαμε τον ουρανό. Είδαμε ένα νέο αστέρι που έλαμψε μόνο μια νύχτα κι ύστερα χάθηκε. Τώρα οι δύο μεγάλοι πλανήτες συναντώνται πάλι απόψε και ενώνονται. Τα τρία αδέρφια μου αγρυπνούν στη Βαβυλώνα κι εγώ εδώ. Αν το αστέρι λάμψει ξανά, θα περιμένουν δέκα μέρες κι ύστερα θα ξεκινήσουμε μαζί για τα Ιεροσόλυμα για να δούμε και να προσκυνήσουμε τον αναμενόμενο βασιλιά του Ισραήλ. Πιστεύω, ότι θα φανεί το σημείο. Ετοιμάστηκα για το ταξίδι . Πούλησα το σπίτι μου κι ότι άλλο είχα και αγόρασα τις τρεις αυτές πέτρες – ένα ζαφείρι, ένα ρουμπίνι και ένα μαργαριτάρι – για να τις προσφέρω δώρο στο Βασιλιά.

Συγκινημένος ο Άβγαρος του είπε: Είμαι πολύ ηλικιωμένος για να σε ακολουθήσω σ' αυτό το ταξίδι, αλλά η καρδιά μου θα είναι μαζί σου νύχτα και μέρα. Πήγαινε με ειρήνη.

Αποχώρησε ο Άβγαρος και έμεινε ο Αρταβάν μόνος. Βγήκε στην ταράτσα και παρατηρούσε με λαχτάρα τον ουρανό. Ο Δίας και ο Κρόνος έλαμπαν τόσο κοντά ο ένας με τον άλλο. Ο Αρταβάν πρόσεχε και ξαφνικά ένας γαλάζιος σπινθήρας έλαμψε μέσα στο σκοτάδι και μια λάμψη τέλεια, καθαρή, ζωντανή που φαινόταν σαν ένα αστέρι.

Ο Αρταβάν γεμάτος χαρά σκέπασε το πρόσωπο με τα χέρια «είναι το σημείο» είπε «ο Βασιλιάς έρχεται. Θα πάω να τον προσκυνήσω».

Εκείνη τη νύχτα το άλογο του Αρταβάν περίμενε στρωμένο κι έτοιμο στο στάβλο. Πρωί πρωί ο Τέταρτος Μάγος διέσχιζε το μεγάλο δρόμο που έζωνε του πρόποδες του Ορόντου.

Πρέπει να προχωρεί συνετά για συναντήσει ορισμένη ώρα τους συντρόφους του. Πέρασε το βουνό του Ορόντη, τα χωράφια Κουκαμπάρ, περάσματα του βουνού, χαράδρες, τα ρεύματα του Τίγρη και τα κανάλια του Ευφράτη και τη δέκατη μέρα έφτασε στη Βαβυλώνα. Δε στάθηκε για ξεκούραση. Συνέχισε όταν το άλογο μπαίνοντας σ' ένα δάσος από φοίνικες και κατατρομαγμένο σταμάτησε απότομα μπροστά σ' ένα μαύρο πράγμα, που φαινόταν μέσα στη σκιά του τελευταίου φοίνικα.

Ο Αρταβάν κατέβηκε από το άλογο. Το αμυδρό φως των άστρων φώτισε τη μορφή ενός ανθρώπου, που ήταν πεσμένος στο δρόμο. Τα απλοϊκά του ρούχα και τα χαρακτηριστικά του εξαντλημένου προσώπου του έδειχναν, ότι ήταν ίσως ένας από τους φτωχούς Εβραίους εξορίστους, που ζούσαν ακόμη πολλοί στα γειτονικά μέρη. Το ωχρό του δέρμα, ξερό και κίτρινο σαν περγαμηνή, είχε τη σφραγίδα του θανατηφόρου πυρετού, που μάστιζε τους βάλτους το φθινόπωρο. Η παγωνιά του θανάτου είχε απλωθεί στο αδύνατο χέρι του και μόλις το άφησε ο Αρταβάν, έπεσε ολόκληρο χωρίς ζωή πάνω στο στήθος του. Τότε εκείνος έκανε να φύγει αφήνοντας στην τύχη του το πτώμα. Καθώς όμως στράφηκε, άκουσε ένα ελαφρό αναστεναγμό, που βγήκε από το στήθος του ανθρώπου. Τα μαύρα και κοκαλιασμένα δάχτυλα κράτησαν σπασμωδικά την άκρη από το φόρεμα του Μάγου και έτσι σταμάτησε.

Η καρδιά του Αρταβάν χτύπησε δυνατά, όχι από φόβο, αλλά από αγανάκτηση για την αργοπορία αυτή. Πως ήταν δυνατόν να σταθεί μέσα στο σκότος για να περιποιηθεί ένα μελλοθάνατο ξένο; Ποιο δικαίωμα είχε πάνω του η άγνωστη αυτή ανθρώπινη ύπαρξη; Αν αργοπορούσε και μία μόνο ώρα, με δυσκολία θα έφτανε στα Βόρσιππα την ορισμένη προθεσμία. Οι σύντροφοί του θα νόμιζαν ότι εγκατέλειψε το ταξίδι. Θα πήγαιναν χωρίς αυτόν. Θα έχανε ότι ζητούσε.

Αλλά και αν έφευγε, ο άνθρωπος θα πέθαινε σίγουρα. Αν έμενε, μπορούσε να ζήσει. Το κεφάλι του χτυπούσε δυνατά γιατί έπρεπε να αποφασίσει αμέσως. Έπρεπε να ριψοκινδυνεύσει τη μεγάλη αμοιβή της πίστεώς του για μια απλή πράξη φιλανθρωπίας; Έπρεπε να λοξοδρομήσει, έστω και για μια στιγμή από το δρόμο του, όπου τον οδηγούσε το αστέρι, για να δώσει ένα ποτήρι κρύο νερό σ' ένα φτωχό Εβραίο που ξεψυχούσε;

«Θεέ της αγνότητας και της αλήθειας» προσευχήθηκε, «οδήγησέ με στο άγιο δρόμο, στο δρόμο της σοφίας, που Σύ μόνο γνωρίζεις».

Έπειτα στράφηκε πάλι στον άνθρωπο, τον τράβηξε με κόπο προς τα έξω και τον έφερε σ' ένα μικρό ύψωμα κοντά στη ρίζα ενός φοίνικα. Έλυσε τις πυκνές πτυχές του σαρικού του και του άνοιξε το χιτώνα μπροστά στο στήθος του. Έφερε νερό και έβρεξε το μέτωπο και το στόμα του αρρώστου. Έριξε στο νερό μερικές σταγόνες από εκείνα τα απλά αλλά δυνατά φάρμακα, που είχε πάντοτε μέσα στη ζώνη του – γιατί οι Μάγοι ήταν γιατροί, καθώς και οι αστρολόγοι – και το έχυσε σιγά ανάμεσα από τα ωχρά χείλη του. Ώρες ολόκληρες προσπαθούσε σαν ένας επιδέξις γιατρός. Επιτέλους η δύναμη του ανθρώπου ξαναγύρισε, κάθισε και κοίταξε γύρω του.

«Ποιός είσαι;» είπε με την απότομη γλώσσα της χώρας του «και γιατί με αναζητήσεις εδώ, για να με ξαναφέρεις στη ζωή;»

«Είμαι ο Αρταβάν ο Μάγος, από τα Εκβάτανα και πηγαίνω στα Ιεροσόλυμα, για να βρω Εκείνον που πρόκειται να γεννηθεί ως Βασιλεύς των Εβραίων, μεγάλος Άρχοντας και Λυτρωτής όλων των ανθρώπων. Δεν τολμώ να αργοπορήσω περισσότερο το ταξίδι μου, γιατί το караβάνι που νε περιμένει μπορεί να φύγει χωρίς εμένα. Αλλά εδώ έχεις ό,τι μου έμεινε από ψωμί και κρασί και εδώ έχεις και μερικά θεραπευτικά βότανα. Όταν σου ξανάλθουν οι δυνάμεις σου, μπορείς να βρεις τις κατοικίες των Εβραίων ανάμεσα στα σπίτια της Βαβυλώνας».

Ο Εβραίος συγκινημένος ένωσε τα χέρια του σε στάση προσευχής. «Ο Θεός του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ να ευλογήσει και να ευοδώσει το ταξίδι του ελεήμονα και να τον φέρει ειρηνικά στο επιθυμητό λιμάνι.» Έπειτα σταμάτησε. «Δεν έχω τίποτε άλλο να σου δώσω για αντάλλαγμα παρά μόνο τούτο, ότι μπορώ να σου πω, που να αναζητήσεις το Μεσσία. Οι προφήτες μας έχουν πει ότι θα βασιλεύσει στα Ιεροσόλυμα. Μακάρι ο Κύριος να σε φέρει με ασφάλεια σε κείνο το μέρος, γιατί έδειξες έλεος σ' έναν άρρωστο.»

Ήταν πια μεσάνυχτα περασμένα. Το άλογο του Αρταβάν, η Βασδά, επειδή ξεκουράστηκε λίγο, έτρεχε τώρα με σπουδή πάνω στην ήσυχη πεδιάδα και πέρασε μέσα απ' τα κανάλια του ποταμού. Ο Αρταβάν έφτασε με την πρώτη ακτίνα του ήλιου στο σημείο συνάντησης με τους φίλους του. Πουθενά όμως δεν φαινόταν σημάδι από το караβάνι των Μάγων, ούτε κοντά ούτε μακριά.

Στην άκρη της κορυφής είδε ένα μικρό κατάλυμα από σπασμένα τούβλα και κάτω από αυτά ένα κομμάτι περγαμηνής. Τη σήκωσε και τη διάβασε: «Περιμέναμε εδώ μέχρι περασμένα μεσάνυχτα και δεν μπορούσαμε να αργοπορήσουμε περισσότερο. Πηγαίνουμε να βρούμε το Βασιλιά. Ακολούθησέ μας μέσα από την έρημο».

Ο Αρταβάν κάθισε στο έδαφος και σκέπασε το κεφάλι του γεμάτος απελπισία. «Πως είναι δυνατό να περάσω την έρημο», είπε, «χωρίς τροφή και με εξαντλημένο άλογο; Πρέπει να επιστρέψω στη Βαβυλώνα, να πουλήσω το ζαφείρι μου και ν' αγοράσω καμήλες και προμήθειες για το ταξίδι. Μπορεί να μην προφθάσω ποτέ τους φίλους μου, αλλά επιτέλους ας γίνει ότι θέλει ο εύσπλαχνος Θεός. Εκείνος γνωρίζει, αν πρόκειται να στερηθώ την παρουσία Του, γιατί αργοπόρησα».

Έτσι έγινε. Το πρώτο δώρο για το Βασιλιά του, το ζαφείρι το πούλησε και πήρε μόνος του το δρόμο για να προσκυνήσει το νεογέννητο Βασιλιά.

Ας τον ακολουθήσουμε με τη φαντασία μας. Περνάει την έρημο, περνάει άνδρες και αφιλόξενες οροσειρές. Με ζέστη και με κρύο ο Τέταρτος Μάγος προχωρούσε σταθερά. Έφτασε στη Δαμασκό, την πεδιάδα του Ιορδάνη, τη θάλασσα της Γαλιλαίας και τέλος στη Βηθλεέμ. Δεν συνάντησε πουθενά τους τρεις φίλους του. Δεν έχασε όμως την ελπίδα του. Οι δρόμοι του χωριού έρημοι.

Από την πόρτα ενός μικρού πέτρινου σπιτιού άκουσε το γλυκό ήχο μιας γυναικείας φωνής, που τραγουδούσε σιγαλά. Μπήκε και βρήκε μια νέα μητέρα, που νανούριζε το μωρό της. Αυτή του είπε για τους ξένους από την Ανατολή, που είχαν φανεί στο χωριό πριν από τρεις ημέρες και που είχαν πει, πως κάποιο αστέρι τους είχε οδηγήσει στο μέρος, όπου ο Ιωσήφ από τη Ναζαρέτ κατοικούσε με τη μνηστή του και το νεογέννητο βρέφος της και ότι αυτοί από σεβασμό στο παιδί του είχαν προσφέρει πολλά και πλούσια δώρα.

- «Αλλά οι ταξιδιώτες είχαν πάλι εξαφανισθεί τόσο ξαφνικά, όσο και όταν ήλθαν. Φοβηθήκαμε για την περίεργη αυτή επίσκεψη. Δεν μπορούσαμε να την κατανοήσουμε. Ο άνθρωπος από τη Ναζαρέτ πήρε το μικρό και την μητέρα Του και έφυγαν κρυφά την ίδια εκείνη νύχτα και ψιθυρίστηκε, πως πήγαιναν μακριά στην Αίγυπτο. Από τότε κάτι σαν να πρόκειται να συμβεί στο χωριό, κάτι κακό το περιμένει. Λένε ότι οι Ρωμαίοι στρατιώτες πρόκειται να έλθουν από τα Ιεροσόλυμα, για να μας επιβάλουν νέου φόρους και οι άνδρες πήραν τα κοπάδια μακριά, πάνω στους λόφους και κρύβονται για να τους αποφύγουν».

Ο Αρταβάν πρόσεχε στη γλυκιά, δειλή ομιλία της και το παιδί στην αγκαλιά της τον κοίταζε με χαμόγελο.

Η νεαρή μητέρα τοποθέτησε το μικρό στην κούνια και σηκώθηκε για να περιποιηθεί τον περίεργο αυτό ξένο, που η τύχη τον είχε φέρει στο σπίτι της. Του έδωσε να φάει την απλή τροφή των χωρικών, αλλά με τόση προθυμία, ώστε του ανακούφιζε όχι μόνο το σώμα αλλά και την ψυχή. Ο Αρταβάν την δέχτηκε με ευγνωμοσύνη και ενώ έτρωγε, το παιδί αποκοιμήθηκε γλυκά και φαινόταν σαν κάτι να έλεγε στα όνειρά του. Μεγάλη ειρήνη σε λίγο βασίλευε στο ήσυχο δωμάτιο.

Ξαφνικά ακούστηκε ο κρότος από μεγάλη ταραχή και αναστάτωση στους δρόμους του χωριού. Φωνές και κλάματα γυναικών, ήχος από χάλκινες σάλπιγγες, κλαγγή σπαθιών και μια απελπισμένη φωνή: «Οι στρατιώτες, οι στρατιώτες του Ηρώδη! Σκοτώνουν τα παιδιά μας!».

Το πρόσωπο της γυναίκας άχνισε από τρόμο. Έσφιξε το παιδί της στην αγκαλιά της και ζάρωσε ακίνητη στην σκοτεινότερη γωνιά του δωματίου, σκεπάζοντάς το με τις πτυχές από το φόρεμά της, μην τυχόν ξυπνήσει και κλάψει. Ο Αρταβάν προχώρησε και στάθηκε στο κατώφλι του σπιτιού. Οι πλατιοί του ώμοι γέμισαν την πόρτα από την μια άκρη ως την άλλη και η κορφή από το άσπρο σκέπασμα του κεφαλιού του σχεδόν άγγιζε το ανώφλι της πόρτας.

Οι στρατιώτες κατέβηκαν το δρόμο βιαστικοί, με ματωμένα χέρια και σπαθιά που έσταζαν. Όταν είδαν τον ξένο με τα επιβλητικά του ρούχα, δίστασαν από έκπληξη. Ο αρχηγός του αποσπάσματος πλησίασε το κατώφλι, για να τον παραμερίσει. Αλλά ο Αρταβάν δεν κουνήθηκε. Το πρόσωπό του ήταν τόσο ήρεμο, σαν να παρατηρούσε τα αστέρια και μέσα στα μάτια του έλαμπε εκείνη η σταθερή ανταύγεια, που μπροστά της δειλιάζουν και αυτά ακόμη τα άγρια θηρία και σταματούν. Κράτησε το στρατιώτη σιωπηρά ένα λεπτό και έπειτα είπε με σιγανή φωνή: «Είμαι μόνος εδώ μέσα και περιμένω τον αρχηγό σας να του δώσω αυτόν τον πολύτιμο λίθο, για να με αφήσει στην ησυχία μου». Έδειξε το ρουμπίνι που άστραφτε μέσα στη χούφτα του, σα μια μεγάλη σταλαγματιά αίμα.

Ο αρχηγός θαμπώθηκε από τη μεγάλη λάμψη του πετραδιού. Η κόρη των ματιών του άνοιξε από επιθυμία και η λαιμαργία ζωγραφίστηκε στο πρόσωπό του. Άπλωσε το χέρι του και πήρε το ρουμπίνι. «Εμπρός!» φώναξε στους ανθρώπους του. «Δεν υπάρχει εδώ παιδί. Το σπίτι είναι ήσυχο».

Ο κρότος και η κλαγγή των όπλο πέρασαν το δρόμο, όπως το πάθος του κυνηγού προσπερνάει το καταφύγιο του ελαφιού, που τρέμει κρυμμένο εκεί μέσα. Ο Αρταβάν μπήκε πάλι στο σπιτάκι. Στράφηκε προς την ανατολή και προσευχήθηκε:

-«Θεέ της αλήθειας, συγχώρησε την αμαρτία μου. Είπα ψέμα, για να σώσω τη ζωή ενός παιδιού. Και δύο από τα δώρα μου δόθηκαν πια. Διέθεσα γι' ανθρώπους ότι προόρισα για το Θεό. Θα αξιωθώ ποτέ να αντικρύσω το Βασιλιά:»

Η γυναίκα που έκλαιγε παράμερα από χαρά, του είπε τότε με τη γλυκιά φωνή της:

-«Ο Θεός να σ' ευλογήσει και να σε διαφυλάξει, γιατί έσωσες τη ζωή του παιδιού μου. Ο Θεός να αφήσει το πρόσωπό Του να λάμψει πάνω σου και να είναι ευμενής μαζί σου. Ο Θεός να φανερωθεί σε σένα και να σου δίνει ειρήνη».

Ο Αρταβάν πιστός στο σκοπό του να προσκυνήσει το Βασιλιά και να του δώσει το ένα δώρο που του έμεινε παίρνει το δρόμο για την Αίγυπτο, το δρόμο που ακολούθησε η Αγία Οικογένεια.

Φτάνοντας στην Αλεξάνδρεια συμβουλευέται ένα Εβραίο Ραβίνο που διάβαζε τις προφητείες για τον Αναμενόμενο Μεσσία.

-«Και θυμήσου γιέ μου», είπε παρατηρώντας με τα βαθιά του μάτια το πρόσωπο του Αρταβάν, «ο Βασιλιάς που ζητάς, δεν θα βρεθεί μέσα σε παλάτια ούτε μαζί με τους πλούσιους και τους δυνατούς. Όσοι τον ζητούν, καλά θα κάνουν να τον γυρεύουν ανάμεσα στους φτωχούς και τους ταπεινούς, τους λυπημένους και τους καταπιεζομένους».

Είδα πάλι τον Τέταρτο Μάγο να ταξιδεύει από μέρος σε μέρος και να αναζητάει ανάμεσα στους λαούς της διασποράς το μέρος, όπου ίσως η μικρή οικογένεια από τη Βηθλεέμ είχε καταφύγει. Πέρασε από χώρες που τις μάστιζε η πείνα και οι φτωχοί έκλαιγαν για ένα κομμάτι ψωμί. Κατοίκησε σε πόλεις, που οι επιδημίες κατέστρεψαν τους ανθρώπους. Επισκέφθηκε τους πιεζομένους και λυπημένους μέσα στο σκότος των υπόγειων φυλακών, μέσα στην αθλιότητα των αγορών των δούλων και μέσα στους μόχθους των πλοίων. Σ' όλον αυτό τον πολύπλοκο κόσμο της αγωνίας, αν και δεν βρήκε κανέναν για λατρεύσει, βρήκε όμως πολλούς για να βοηθήσει. Έδωσε τροφή στους πεινασμένους, έντυσε τους γυμνούς, γιάτρεψε τους ασθενείς, παρηγόρησε τους αιχμαλώτους. Τα χρόνια του περνούσαν γρηγορότερα από τη σάϊτα του υφαντή.

Τριάντα χρόνια είχαν περάσει από τη ζωή του Αρταβάν. Ακόμα όμως περιπλανιόταν για να βρει το φώς. Τα μαλλιά του, που ήταν μια φορά κατάμαυρα, είχαν γίνει τώρα άσπρα σαν το χιόνι. Τα μάτια του, που έλαμπαν μια φορά σαν φλόγες, ήταν τώρα σβησμένα.

Εξαντλημένος, με βαριά καρδιά και έτοιμος για τον θάνατο, ακόμα ζητούσε τον Κύριο και γι' αυτό είχε έλθει στα Ιεροσόλυμα για τελευταία φορά.

Εκείνη την ημέρα υπήρχε ιδιαίτερη κίνηση στα πλήθη. Κόσμος πολός είχε έρθει για τη μεγάλη γιορτή. Ο Αρταβάν πλησίασε μια ομάδα συμπατριωτών του Πάρθων και Εβραίων, που είχαν έλθει να εορτάσουν το Πάσχα και τους ρώτησε την αιτία της ταραχής και που πήγαιναν.

-«Πηγαίνουμε», απάντησαν, «σ' ένα μέρος που λέγεται Γολγοθάς, έξω απ' τα τείχη της πόλεως, όπου θα γίνει θανατική εκτέλεση. Δεν άκουσες τι συνέβηκε; Δύο διάσημοι ληστές θα σταυρωθούν και μαζί μ' αυτούς κάποιος άλλος που ονομάζεται Ιησούς από τη Ναζαρέτ, άνθρωπος που έχει κάμει πολλά αξιοθαύμαστα πράγματα στο λαό, ο οποίος πολύ τον αγαπά. Αλλά οι ιερείς και οι πρεσβύτεροι επιμένουν ότι πρέπει να πεθάνει, γιατί λέει πως είναι ο Υιός του Θεού. Και ο Πιλάτος τον έστειλε να σταυρωθεί, γιατί είπε ότι ήταν «Βασιλεύς των Ιουδαίων».

Πόση εντύπωση αυτά τα γνωστά αυτά λόγια έκαναν στον Αρταβάν! Τον είχαν κάμει να περιπλανιέται στον κόσμο όλη του τη ζωή. Και τώρα τα άκουγε με τρόπο σκοτεινό και μυστηριώδη, σαν μήνυμα απελπισίας. Ο Βασιλιάς είχε φανερωθεί, αλλά τον είχαν απαρνηθεί και τον είχαν διώξει! Επρόκειτο να χαθεί! Ίσως κιόλας να πέθαινε! Να ήταν ο Ίδιος, που γεννήθηκε στη Βηθλεέμ πριν από τριάντα τρία χρόνια, και κατά τη γέννησή Του το αστέρι φάνηκε στον ουρανό και για τον ερχομό Του είχαν μιλήσει οι προφήτες;

Η καρδιά του Αρταβάν χτυπούσε δυνατά, με τον τρόπο που χτυπάει στη γεροντική ηλικία σε ώρα συγκινήσεως. Αλλά είπε μέσα του: «Οι δρόμοι του Θεού είναι πιο περίεργοι από τις σκέψεις των ανθρώπων και ίσως να βρω τον Βασιλιά τελικά στα χέρια των εχθρών Του και να φθάσω έγκαιρα για να προσφέρω το μαργαριτάρι μου, για να τον λυτρώσω πριν πεθάνει.»

Ο γέροντας λοιπόν ακολούθησε τα πλήθη με αργά βήματα προς την πύλη της Δαμασκού. Ακριβώς έξω από τη φρουρά μερικοί Μακεδόνες στρατιώτες κατέβαιναν το δρόμο, σέρνοντας μια νέα κοπέλα με ξεσχισμένο φόρεμα και λυμένα μαλλιά. Καθώς στάθηκε ο Μάγος για να κοιτάξει με λύπη, ξέφυγε από τα χέρια των βασανιστών και έπεσε στα πόδια του κρατώντας τον από τα γόνατα.

-«Λυπήσου με», φώναξε, «και σώσε με, για το όνομα του Θεού της αγνότητας! Κι εγώ ακολουθώ την αληθινή θρησκεία που διδάσκουν οι Μάγοι. Ο πατέρας μου ήταν έμπορος της Παρθίας, αλλά έχει πεθάνει και μ' έχουν πιάσει για τα χρέη του να πουληθώ σκλάβο. Σώσε με από το χειρότερο θάνατο».

Ο Αρταβάν έτρεμε ολόκληρος. Η παλιά πάλη της ψυχής του, που Τον είχε κυριεύσει στο δάσος των φοινίκων της Βαβυλώνας και στην καλύβα της Βηθλεέμ, η πάλη μεταξύ πίστεως και αυθόρμητης αγάπης, τον είχε κυριεύσει. Δυο φορές το δώρο που προόριζε για τη λατρεία της θρησκείας, είχε φύγει από τα χέρια του, για να δοθεί στην υπηρεσία της ανθρωπότητας. Αυτή ήταν η Τρίτη δοκιμή και η τελική και αμετάκλητη εκλογή.

Έβγαλε το μαργαριτάρι από το στήθος του. Ποτέ δεν είχε φανεί τόσο λαμπερό, τόσο γεμάτο από γλυκιά ζωντανή λάμψη. Το έβαλε μέσα στο χέρι της σκλάβας.

-«Αυτό είναι το λύτρο σου, κόρη μου! Είναι ο τελευταίος μου από τους θησαυρούς που προόριζα για το Βασιλιά».

Ενώ μιλούσε, το σκότος του ουρανού μεγάλωνε και η γη άρχισε να τρέμει.

Ακόμα ένας σεισμός κλόνισε τη γη. Ένα βαρύ κεραμίδι ξεκόλλησε από τη στέγη, έπεσε κάτω και χτύπησε το γέροντα στο κεφάλι. Ξάπλωσε ωχρός και χωρίς πνοή, με το άσπρο του κεφάλι ακουμπισμένο πάνω στον ώμο της νέας κόρης. Το αίμα έτρεχε από την πληγή του. Ενώ αυτή έσκυψε πάνω του με το φόβο ότι είχε ξεψυχήσει, ακούστηκε μέσα στο σκότος μια φωνή, πολύ μικρή και ήσυχη, σαν μουσική από απόσταση, που ο ήχος της είναι καθαρός, αλλά οι λέξεις χάνονται. Η κόρη στράφηκε να δει μήπως κάποιος είχε μιλήσει από το παράθυρο πάνω τους, αλλά δεν είδε κανένα.

Τότε τα χείλη του γέροντα άρχισαν να κινούνται, σαν να απαντούσε και τον άκουσε να λέει στην Παρθική γλώσσα:

-«Όχι Κύριέ μου, γιατί πότε σε είδα να πεινάς και σου έδωκα να φας; ή να διψάς και σου έδωκα να πιείς; Πότε σε είδα ξένο και σε φιλοξένησα; ή γυμνό και σε έντυσα; Πότε σε είδα άρρωστο ή στη φυλακή και ήλθα να σ' επισκεφθώ; Τριάντα τρία χρόνια σε ζητούσα, αλλά ποτέ δεν είδα το πρόσωπό σου, ούτε σε υπηρετήσα, Κύριέ μου».

Σταμάτησε να μιλάει και η γλυκιά φωνή ακούστηκε πάλι. Και πάλι η κόρη την άκουσε, πολύ σιγανή και απομακρυσμένη. Αλλά τώρα της φάνηκε ότι εννοούσε τα λόγια.

-«Αλήθεια σου λέω, ότι έκαμες σ' ένα από τους μικρούς μου αδελφούς, σε μένα το έκαμες».

Μια ήσυχη λάμψη θαυμασμού και χαράς φώτισε το ωχρο πρόσωπο του Αρταβάν, σαν την πρώτη αχτίδα της αυγής πάνω σε μια χιονισμένη κορφή. Μια βαθιά τελευταία αναπνοή ανακουφίσεως ξέφυγε ήρεμα από τα χείλη του.

Το ταξίδι του τελείωσε. Οι θησαυροί του είχαν γίνει δεκτοί. Ο Τέταρτος Μάγος είχε βρει το Βασιλιά.

Ο σκληρόκαρδος γίγαντας

Κάθε απόγευμα, φεύγοντας απ' το σχολείο, τα παιδιά το 'χαν συνήθεια να παίζουν στον κήπο του γίγαντα.

Ήταν ένας πελώριος, μαγευτικός κήπος, μ' απαλή πράσινη χλόη και χιλιάδες πολύχρωμα λουλούδια όμοια μ' αστέρια κι ακόμα, εδώ κι εκεί, δώδεκα ροδακινιές φορτωμένες ρόδινα κι ολόλευκα ντελικάτα ανθάρια απ' της άνοιξης τ' άγγιγμα, που το φθινόπωρο βάραιναν απ' τα πολύχυμα φρούτα.

Τα πουλιά κάθονταν στα δέντρα και κελαηδούσαν τόσο γλυκά, που τα παιδιά σταματούσαν το παιχνίδι για να τ' ακούσουν. «Πόσο ευτυχισμένα είμαστε εδώ!» έλεγαν αναμεταξύ τους.

Κάποια μέρα ο γίγαντας γύρισε. Εφτά ολόκερα χρόνια ήταν σ' επίσκεψη, στο φίλο του το δράκο της Κόρνις, κι όταν τα χρόνια πέρασαν κι εκείνος είχε τελειώσει ό,τι είχε να πει —αφού δεν είχε και πολλά να συζητήσει— αποφάσισε το γυρισμό στο κάστρο.

Την ώρα που 'φτασε, αντίκρισε τα παιδιά να παίζουν στον κήπο.

«Τί δουλειά έχετε εδώ;» φώναξε μ' οργή, και τα παιδιά το 'βαλαν στα πόδια τρομαγμένα.

«Ο κήπος είναι μοναχά δικός μου», είπε ο γίγαντας. «Όλοι μπορούν να το καταλάβουν, και δεν θα επιτρέψω σε κανένα να παίζει εδώ, έξω από μένα».

Κι έτσι, έχτισε έναν πελώριο τοίχο ολόγυρα στον κήπο, κι ύστερα, κάρφωσε μια πινακίδα που 'λεγε:

Οι παραβάτες τιμωρούνται!

Ήταν, αλήθεια, ένας πολύ σκληρόκαρδος γίγαντας.

Τα δύστυχα τα παιδιά τώρα δεν είχαν μέρος να παίζουν. Δοκίμασαν να παίζουν στο δρόμο, όμως ήταν γεμάτος σκόνη και στουρναρόπετρες και δεν τους άρεσε.

Βάλθηκαν τότε να περιπλανιούνται γύρω απ' τους ψηλούς τοίχους, όταν τέλειωναν τα μαθήματά τους, νοσταλγώντας τον όμορφο κήπο.

«Πόσο ευτυχισμένα ήμασταν εκεί», έλεγαν αναμεταξύ τους.

Κι ύστερα ήρθε η άνοιξη.

Η εξοχή γιόμισε από μικρά μπουμπούκια και πουλάκια. Μονάχα στον κήπο του Σκληρόκαρδου Γίγαντα ήταν ακόμα χειμώνας.

Τα πουλιά ούτε που νοιάστηκαν να τραγουδήσουν για 'κείνον, αφού δεν υπήρχαν παιδιά εκεί, και τα δέντρα λησμόνησαν ν' ανθίσουν.

Αν καμιά φορά κανένα όμορφο λουλουδάκι έβγαζε το κεφαλάκι του απ' το γρασίδι, μόλις αντίκριζε την πινακίδα ένιωθε τέτοια λύπη για τα παιδιά, που λούφαζε ξανά στο χώμα, συνεχίζοντας τον ύπνο του.

Οι μόνοι που 'ταν ευχαριστημένοι απ' αυτή την κατάσταση ήταν το χιόνι και η παγωνιά.

«Η άνοιξη λησμόνησε αυτό τον κήπο», έλεγαν, «κι έτσι εμείς θα μείνουμε εδώ όλο το χρόνο».

Το χιόνι τύλιξε το γρασίδι με τον ολόλευκο μανδύα του κι η παγωνιά μπογιάτισε όλα τα δέντρα ασημένια.

Ύστερα προσκάλεσαν και το Βόρειο Άνεμο να 'ρθει να μείνει μαζί τους κι εκείνος ήρθε τυλιγμένος με βαριά γουναρικά. Ολημερίς ούρλιαζε πάνω απ' τον κήπο και φύσαγε μες στις καμινάδες.

«Μα τούτο είναι ένα θαυμάσιο μέρος», έλεγε· «πρέπει να καλέσουμε και το χαλάζι».

Κι έτσι, το χαλάζι, ντυμένο στα γκρίζα και μ' ανάσα όμοια με πάγο, ήρθε.

Κάθε μέρα, για τρεις ώρες, χοροπηδούσε πάνω στη στέγη του κάστρου, μέχρι που τα περισσότερα κεραμίδια ράγισαν, κι ύστερα, γυρνοβόλαγε στον κήπο, όσο πιο γρήγορα μπορούσε.

«Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί η άνοιξη άργησε να 'ρθει», συλλογιζόταν ο Σκληρόκαρδος Γίγαντας, καθώς γερμένος στο παράθυρο, κοιτούσε τον παγωμένο, ολόλευκο κήπο.

«Ελπίζω να φτιάξει ο καιρός»...

Όμως η άνοιξη δεν ήρθε ποτέ, μήτε το καλοκαίρι.

Κι έτσι ήταν πάντα χειμώνας εκεί κι ο Βόρειος Άνεμος και το χαλάζι και το χιόνι κι η παγωνιά ασταμάτητα χόρευαν ανάμεσα στα δέντρα.

Κάποιο πρωινό, ο Γίγαντας ήταν ξαπλωμένος στο κρεβάτι του μ' ανοιχτά μάτια, όταν άκουσε μια θεσπέσια μουσική. Ηχούσε τόσο γλυκά στ' αυτιά του που πίστεψε πως μάλλον θα 'ταν οι μουσικοί του βασιλιά που πέραναν — κι όμως, ήταν μονάχα ένας μικρούλης σπίνος που τραγουδούσε έξω απ' το παραθύρι του.

Μα είχε κυλήσει τόσο πολύς καιρός από τότε που το στερνό τιτίβισμα είχε ακουστεί στον κήπο του, που θάρρεψε πως ήταν η ομορφότερη μουσική στον κόσμο.

Κι άξαφνα, το χαλάζι σταμάτησε το χορό του πάνω απ' το κεφάλι του γίγαντα, ο Βόρειος Άνεμος έπαψε να βρυχάται, και μια μεθυστική ευωδιά τον τύλιξε, περνώντας απ' τ' ανοιχτό παραθυρόφυλλο.

«Θαρρώ πως η άνοιξη επιτέλους έφτασε», είπε ο Γίγαντας και πηδώντας απ' το κρεβάτι κοίταξε έξω.

Μα τί ήταν αυτό που 'πνιξε τη ματιά του;

Ήταν η πιο μαγευτική εικόνα. Από ένα άνοιγμα στον τοίχο, τα παιδιά σύρθηκαν μέσα και σκαρφάλωσαν στα μπράτσα των δέντρων. Σε κάθε δέντρο που αγκάλιαζε το μάτι του αντίκριζε κι ένα παιδάκι. Και τα δέντρα πετάριζαν από χαρά για τα παιδιά που γύρισαν, κι έτσι ντύθηκαν με λουλούδια και λύγιζαν τα μπράτσα τους απαλά, πάνω απ' τα παιδικά κεφαλάκια.

Τα πουλιά φτερούγιζαν ολόγυρα τιπβίζοντας μαγευτικά και τα λουλούδια κρυφοκοίταζαν μέσ' απ' την πράσινη χλόη και ξεκαρδίζονταν στα γέλια.

Ήταν μια όμορφη εικόνα, μα όμως στην άκρη της κρατούσε ακόμα ο χειμώνας. Ήταν που στην πιο απόμερη γωνιά του κήπου, στέκονταν ένα μικρό αγόρι. Κι ήταν τόσο μικρό που μήτε τα κλαδιά του δέντρου δεν μπόραγε να φτάσει, έτσι που απελπισμένο βάλθηκε να κόβει βόλτες γύρω του κλαίγοντας γοερά.

Το καημένο το δεντράκι ήταν ακόμα σκεπασμένο από πάγο και χιόνι κι ο Βόρειος Άνεμος φυσούσε και μούγκριζε από πάνω του.

«Σκαρφάλωσε, μικρό μου αγοράκι», έλεγε το δέντρο, και λύγιζε τα κλαδιά του όσο μπορούσε, αλλά το αγόρι ήταν μικρό, τόσο μικρό.

Η καρδιά του Γίγαντα έλιωσε καθώς το έβλεπε.

«Πόσο σκληρόκαρδος ήμουν», συλλογίστηκε. «Τώρα ξέρω γιατί η άνοιξη δεν θα 'ρχονταν ποτέ εδώ. Νά, τώρα θ' ανεβάσω αυτό το αγοράκι στην κορφή του δέντρου κι έπειτα θα γκρεμίσω τον τοίχο, έτσι που ο κήπος μου θα 'ναι μόνο για τα παιχνίδια των παιδιών».

Κι αλήθεια, μετάνιωσε πολύ για ό,τι είχε κάνει.

Έτσι, περπάτησε στις μύτες των ποδιών του, κι ανοίγοντας την εξώπορτα πολύ σιγά, βγήκε στον κήπο.

Όμως, νά, μόλις τα παιδιά τον είδαν σκιάχτηκαν τόσο πολύ, που όλα μαζί το 'βαλαν στα πόδια κι ο χειμώνας ήρθε ξανά στον κήπο. Μόνο το μικρό αγόρι δεν έφυγε, γιατί τα ματάκια του που 'ταν γεμάτα δάκρυα δεν είδαν το Γίγαντα που ερχόταν.

Κι ο Γίγαντας ήρθε κλεφτά πίσω του, το πήρε απαλά στο χέρι του και το ανέβασε στο δέντρο. Και το δέντρο άνθισε. Τα πουλιά ήρθαν και τραγούδησαν πάνω του και τ' αγοράκι τύλιξε τα χεράκια του γύρω στο λαιμό του Γίγαντα και τον φίλησε.

Και τ' άλλα παιδιά, σαν είδαν πως ο Γίγαντας δεν ήταν πια κακός, γύρισαν τρέχοντας και μαζί τους ήρθε η άνοιξη.

«Τώρα είναι ο κήπος σας αυτός, μικρά μου παιδάκια», είπε ο Γίγαντας, και παίρνοντας ένα μεγάλο τσεκούρι γκρέμισε τον τοίχο. Κι όταν οι άνθρωποι περνούσαν για την αγορά στις δώδεκα η ώρα βρήκαν τον Γίγαντα να παίζει στον πιο όμορφο κήπο που είχαν δει ποτέ.

Ολημερίς έπαιζαν και το βράδυ πήγαν στο Γίγαντα να τον αποχαιρετίσουν. «Όμως, πού είναι ο μικρός σας σύντροφος;» είπε. «Το αγόρι που ανέβασα στο δέντρο». Βλέπετε ο Γίγαντας το αγαπούσε απ' τ' άλλα περισσότερο, γιατί τον είχε φιλήσει.

«Δεν ξέρουμε», αποκρίθηκαν τα παιδιά· «έφυγε».

«Πρέπει να του πείτε να 'ρθει οπωσδήποτε αύριο», είπε ο Γίγαντας.

Αλλά τα παιδιά είπαν πως δεν ήξεραν πού έμενε και πως δεν το είχαν δει ποτέ πριν. Κι ο Γίγαντας ήταν πολύ λυπημένος. Κάθε απόγευμα, όταν το σχολείο τέλειωνε, τα παιδιά έρχονταν κι

έπαιζαν με το Γίγαντα, μα το μικρό αγόρι, που ο Γίγαντας αγαπούσε, ποτέ δε φάνηκε. Εκείνος φέρνονταν καλά σ' όλα τα παιδιά κι όμως του έλειπε ο πρώτος μικρός του φίλος και συχνά μιλούσε γι' αυτόν θλιμμένα· «πόσο θα 'θελα να τον έβλεπα!» έλεγε κάθε τόσο.

Τα χρόνια κύλησαν. Κι ο Γίγαντας γέρασε κι αδυνάτισε. Δεν μπορούσε να παίξει πια κι έτσι κάθονταν σε μια πελώρια πολυθρόνα και παρακολουθούσε τα παιγνίδια των παιδιών και θαύμαζε τον κήπο. «Έχω πολλά όμορφα λουλούδια», έλεγε· «μα τα παιδιά είναι τα ωραιότερα απ' όλα».

Ένα χειμωνιάτικο πρωινό κοίταξε έξω απ' το παράθυρο, καθώς ντυνόταν. Δεν μισούσε τώρα το χειμώνα, γιατί ήξερε πως η άνοιξη κοιμόταν μόνο και τα λουλούδια ξεκουράζονταν.

Ξάφνου έτριψε τα μάτια του από απορία και κοίταζε... και κοίταζε... Ήταν βέβαια κάτι το θαυμάσιο...

Στην πιο απόμερη γωνιά του κήπου ένα δέντρο ήταν σκεπασμένο μ' ολόλευκα λουλούδια. Τα κλαδιά του ήταν χρυσαφένια κι ασημένια φρούτα κρέμονταν, ενώ πλάι του στεκόταν το μικρό αγόρι που 'χε τόσο αγαπήσει.

Όρμησε τρέχοντας στις σκάλες ο Γίγαντας, γιομάτος χαρά, και τρέχοντας βγήκε στον κήπο. Έτρεξε πάνω στο γρασίδι κι ήρθε κοντά στο παιδί. Κι όταν το έφτασε, το πρόσωπο του κοκκίνισε απ' την οργή κι είπε: «Ποιος τόλμησε να σε πληγώσει;» Γιατί στις παλάμες του αγοριού και στα μικρά του πόδια διακρίνονταν οι πληγές από καρφιά.

«Ποιος τόλμησε να σε πληγώσει;» φώναξε ο Γίγαντας· «πες μου κι εγώ θα πάρω το μεγάλο μου σπαθί να τότε κάνω κομμάτια!».

«Κανένας!» αποκρίθηκε το παιδί· «όμως αυτές είναι οι πληγές της αγάπης!».

«Ποιος είσαι;» είπε ο Γίγαντας, κι ένας παράξενος φόβος τον κυρίεψε και γονάτισε μπρος στο παιδί.

Και το παιδί του χαμογέλασε και του είπε: «Μ' άφησες κάποτε να παίξω στον κήπο σου, απόψε εσύ θα 'ρθεις μαζί μου στο δικό μου κήπο, τον Παράδεισο».

Κι όταν τα παιδιά ήρθαν τρέχοντας το απόγεμα, βρήκαν το Γίγαντα νεκρό κάτω απ' το δέντρο, σκεπασμένο ολάκερο με κατάσπρα λουλούδια.

μτφ. Ελένη Μπόλλη

[πηγή: Ν. Γρηγοριάδης, Δ. Καρβέλης, Χ. Μηλιώνης, Κ. Μπαλάσκας & Γ. Παγανός, *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α' Γυμνασίου, ΟΕΔΒ, Αθήνα* ⁷1987, σ. 49-53]

Charles Dickens

Χριστουγεννιάτικη Ιστορία

Γεμάτος αδιαφορία για κάθε λογής χριστουγεννιάτικη μαγεία, συναισθήματα ή τρυφερότητα, ο Σκρουτζ, ο γεροτοκογλύφος, μετράει τα λεφτά του. Δεν συγκινείται από τα παιδιά που τραγουδούν τα κάλαντα, αδιαφορεί μπροστά στα στολισμένα δέντρα, το γιορτινό πνεύμα δεν τον αγγίζει καθόλου. Όμως η μοίρα που τον θέλει εγωιστή και παλιάνθρωπο δεν θα έχει για πολύ το πάνω χέρι. Ποτέ δεν είναι αργά για ένα θαύμα.

“Παραμονή Χριστουγέννων. Σκυμμένος πάνω απ' το γραφείο του, ο Εμπενέζερ Σκρούτζ δούλευε ασταμάτητα. Το δωμάτιο ήταν μάλλον κρύο, γιατί τα λιγοστά κάρβουνα στη σόμπα δεν ζεστάνουν αρκετά. Όχι όχι έλειπαν του Σκρούτζ τα χρήματα για ν αγοράσει περισσότερα κάρβουνα. Αλλά ο Εμπενέζερ Σκρούτζ ήταν ένας φοβερός τσιγκούνης! Στο διπλανό δωμάτιο, χωρίς θερμάστρα, εργαζόταν ο Μπόμπ Κράτσιτ, ο κλητήρας του, πού έτρεμε ολόκληρος από την παγωνιά. Ξαφνικά η πόρτα άνοιξε κι ένας χαμογελαστός άντρας μπήκε στο γραφείο.

«Θεέ, Καλά Χριστούγεννα!».

«Κακά, ψυχρά κι ανάποδα...» γκρίνιαξε ο Σκρούτζ.

«Θεϊέ μου, μή μουτρώνεις. Ήρθα να σε καλέσω για το μεσημέρι», είπε ο Φρέντ, ο ανιψιός του.

Αλλά ο Σκρούτζ αρνήθηκε την πρόσκληση. Ποτέ του δεν γιόρταζε τα Χριστούγεννα. Τα θεωρούσε χάσιμο χρόνου. Όμως η απάντηση του Σκρούτζ δε χάλασε το κέφι του Φρέντ. Έφυγε χαμογελαστός, αφού προηγουμένως αντάλλαξε ευχές με τον Μπόμπ Κράτσιτ.

Λίγα λεπτά αργότερα χτύπησαν την πόρτα. Ο υπάλληλος έτρεξε ν ανοίξει. Παρουσιάστηκαν δυο κύριοι.

«Εδώ είναι η εταιρεία Σκρούτζ και Μάρλεϊ;» ρώτησε ο πρώτος.

«Ο συνέταιρός μου, ο Μάρλεϊ, πέθανε σαν απόψε πριν από επτά χρόνια», του απάντησε ψυχρά ο Σκρούτζ.

«Τα συλλυπητήρια μου», είπε ο δεύτερος.

«Εμείς κάνουμε έρανο για τους φτωχούς. Αύριο, πού ξημερώνει μέρα χαράς, υπάρχουν, δυστυχώς, άνθρωποι πού υποφέρουν από το κρύο και την πείνα. Μπορούμε να έχουμε τη συνδρομή σας;».

Ο γέρο-σπαγκοραμμένος δεν είχε σκοπό να ξοδέψει ούτε μία πένα για να βοηθήσει τους συνανθρώπους του και απάντησε αρνητικά στους δυο επισκέπτες.

Εκείνοι έφυγαν απογοητευμένοι, χωρίς να τον πιάσουν περισσότερο.

Νύχτωσε. Ήρθε η ώρα να κλείσει το γραφείο. Ο Σκρούτζ φόρεσε το παλτό και το καπέλο του και πήρε στο χέρι το μπαστούνι του. Με τη σειρά του, ο Μπόμπ Κράτσιτ ετοιμάστηκε κι αυτός να φύγει.

«Υποθέτω ότι δεν θέλεις να δουλέψεις αύριο», του είπε ο Σκρούτζ με δυσφορία. Ο Μπόμπ κούνησε καταφατικά το κεφάλι.

«Α-α-αν δε σάς πειράζει, κύ-κύ-κύριε Σκρούτζ», τραύλιζε ο καημένος ο Μπόμπ.

«Δε μου αρέσει να σε πληρώνω όταν δεν εργάζεσαι», τον διέκοψε ο Σκρούτζ. «Πάντως, μεθαύριο θα πιάσεις από νωρίς δουλειά!».

Ο Μπόμπ τον ευχαρίστησε κι έτρεξε έξω να βρεί κάτι παιδάκια πού διασκεδάζαν κάνοντας τσουλήθρα στον παγωμένο δρόμο.

Αδιαφορώντας για τη γιορταστική ατμόσφαιρα, ο Σκρούτζ έφαγε, όπως συνήθως, μόνος του σε μια γειτονική ταβέρνα.

Έπειτα, τράβηξε για το σπίτι του. Το κτίριο όπου έμενε βρισκόταν στην άκρη ενός στενού και σκοτεινού δρόμου. Το παλιό και φθαρμένο διαμέρισμα ανήκε κάποτε στο συνέταιρό του, τον Τζάκ Μάρλεϊ.

Ο Σκρούτζ έβγαλε το κλειδί για να ξεκλειδώσει την εξώπορτα. Το ρόπτρο, αν και μεγάλο, δεν είχε τίποτα το ιδιαίτερα όμορφο πάνω του. Κι όμως, εκείνη τη βραδιά έμοιαζε λουσμένο σ ένα απόκοσμο φώς. Ο Σκρούτζ, πραξενεμένος, έσκυψε να εξετάσει καλύτερα... και τότε αντίκρισε το πρόσωπο του Μάρλεϊ να τον κοιτάζει!.. Την επόμενη στιγμή όμως ξανάγινε ένα κοινότατο ρόπτρο. Ταραγμένος ο Σκρούτζ μπήκε στο διαμέρισμα, μαντάλωσε την πόρτα πίσω του και προχώρησε στη σάλα.

Στη συνέχεια, έβγαλε το παλτό του, φόρεσε τις παντόφλες του και κάθησε μπροστά στο τζάκι. Πάνω στη σχάρα τρεμόσβηναν λίγες αδύναμες φλόγες. Ξαφνικά, απ τη μεριά της αποθήκης άκουσε να σέρνονται βαριές αλυσίδες. Μέσα από την κλειστή πόρτα γλίστρησε μία παράξενη σκιά καί, αιωρούμενη, ήρθε και στάθηκε στη μέση του δωματίου. Τούτη τη φορά δεν υπήρχε καμιά αμφιβολία. Ήταν το φάντασμα του παλιού συνεταίρου του Σκρούτζ, πού είχε πεθάνει ακριβώς πριν επτά χρόνια. Ο γέρος δεν μπορούσε να πιστέψει στα μάτια του.

«Ποιός είσαι;» ψιθύρισε.

«Ποιός ήμουν!» τον διόρθωσε το φάντασμα. «Ήμουν ο Τζάκ Μάρλεϊ, ο συνέταιρός σου. Δε με θυμάσαι;».

Το φάντασμα του Μάρλεϊ κάθησε στην αγαπημένη του πολυθρόνα. Ο Σκρούτζ, πού κόντευε να λιποθυμήσει από το φόβο του, τον ρώτησε ικετευτικά: «Τζάκ, πές μου, τί θέλεις;».

«Βλέπεις αυτές τις αλυσίδες;» τον ρώτησε το φάντασμα. «Κάθε κρίκος τους αντιπροσωπεύει και μία άσχημη κουβέντα της ζωής μου. Όσο για τα βαριά χρηματοκιβώτια πού σέρνω; Είναι τα πλούτη πού συγκέντρωσα και δεν τα χρησιμοποίησα σωστά. Όλα αυτά θέλω να τα σκεφτείς σοβαρά και να δείς και τη δική σου ζωή αλλιώς, Σκρούτζ!». Το φάντασμα σώπασε για λίγο κι ύστερα συνέχισε:

«Ήρθα να σε προειδοποιήσω. Έχεις ακόμη μια ευκαιρία να γλιτώσεις από τη δική μου μοίρα, θα έρθουν τρία πνεύματα. Το πρώτο θα σε επισκεφθεί απόψε, στη μία μετά τα μεσάνυχτα. Το δεύτερο

αύριο, την ίδια ώρα. Και το τρίτο μεθαύριο, μόλις χτυπήσει το ρολόι δώδεκα. Αυτή είναι η τελευταία σου ελπίδα!...».

Και με τα λόγια αυτά ο Μάρλεϊ ξαναέφυγε για να συναντήσει τα άλλα φαντάσματα που περιπλανιούνται ασταμάτητα στις ομίχλες της αιωνιότητας. Εξαντλημένος ο Σκρούτζ, έπεσε χωρίς να γδυθεί στο κρεβάτι του κι αποκοιμήθηκε αμέσως.

ΤΟ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ

Ήταν ακόμη σκοτάδι όταν ξύπνησε ο Σκρούτζ. Νόμιζε πώς το ρολόι είχε σταματήσει, θυμόταν ότι έπεσε να κοιμηθεί μετά τις δυό. Το ρολόι χτύπησε μία ακριβώς.

Αμέσως, μια λάμψη δυνατή πλημμύρισε την κρεβατοκάμαρα. Ο Σκρούτζ ανασηκώθηκε και τότε είδε εμπρός του μια περίεργη οπτασία. Είχε το ανάστημα, το πρόσωπο, τα χέρια ενός μικρού παιδιού, αλλά τα μαλλιά της ήταν ολόλευκα όπως ενός γέρου. Από τον ώμο, πάνω από το λευκό, κοντό χιτώνιό της, κρεμόταν μια γιρλάντα λιόπρινο, σύμβολο του χειμώνα.

«Μή φοβάσαι», του είπε η οπτασία. «Είμαι το Χριστουγεννιάτικο Πνεύμα του Παρελθόντος κι ήρθα να σε βοηθήσω».

Πήρε τον Σκρούτζ από το χέρι και τον οδήγησε στο παράθυρο.

Ο Σκρούτζ φοβήθηκε μήπως πέσει, αλλά το Πνεύμα τον ενθάρρυνε να πετάξει μαζί του πάνω από στέγες και αγρούς. Κι ήταν πρωί όταν έφτασαν σε μία μικρή επαρχιακή πόλη.

«Μά, εδώ πέρασα τα παιδικά μου χρόνια», μουρμούρισε κατάπληκτος ο Σκρούτζ.

«Έ, τότε, θα ξέρεις το δρόμο για να έρθεις εδώ», τον ρώτησε το Πνεύμα.

«Θά μπορούσα να τον βρώ με κλειστά μάτια», απάντησε εκείνος.

«Κι όμως, δείχνεις σαν να έχεις ξεχάσει ακόμη και την ύπαρξη αυτού του τόπου», παρατήρησε αυστηρά το Πνεύμα.

Ύστερα βάδισαν πάνω στο χιονισμένο δρόμο συναντώντας φυσιογνωμίες γνωστές. Αγρότες με τις άμαξες, παιδιά με τα αλογάκια τους. Ο Σκρούτζ τους θυμόταν όλους. Τους φώναζε μάλιστα με τα ονόματά τους. Αλλά κανείς δεν του απάντησε!

«Είναι μόνο σκιές», του εξήγησε το Πνεύμα, «δέν μάς βλέπουν».

Ο Σκρούτζ χάρηκε πολύ πού ξαναείδε φίλους και γνωστούς από τα νιάτα του. Και τούτη η χαρά ήταν πρωτόγνωρη γι αυτόν. Σε λίγο, οι δυο ταξιδιώτες έφτασαν σ ένα χωριουδάκι. Μπήκαν σ ένα μεγάλο κτίριο χτισμένο από τούβλα. Στο εσωτερικό αντίκρισαν σειρές θρανία. Ήταν σχολείο με οικότροφους μαθητές, πού σπουδαζαν μακριά από τις οικογένειές τους.

Σε κάποιο θρανίο, ένα μοναχικό αγόρι, καθόταν και διάβαζε. Κατά τρόπο μαγικό, οι ήρωες του βιβλίου πρόβαλαν εμπρός στο παιδί – ο Αλή Μπαμπά με την ανατολίτικη φορεσιά του, ο Ροβινσών Κρούσος με τον παπαγάλο του στον ώμο, κι άλλοι πολλοί. Στην αρχή ο Σκρούτζ ενθουσιάστηκε βλέποντας τους ήρωες των σχολικών του χρόνων. Έπειτα, όμως, κατάλαβε. Το μοναχικό αγόρι, με μοναδική παρέα τα βιβλία, ήταν ο εαυτός του. Κάθισε, τότε, σ ένα θρανίο και έκλαψε πικρά.

«Πάμε τώρα να επισκεφτούμε κάποια άλλα Χριστούγεννα», του πρότεινε το Πνεύμα.

Καθώς μιλούσε, παρατήρησε ότι το παιδί μεγάλωσε κι έγινε έφηβος. Ο Σκρούτζ ήξερε πολύ καλά ότι ο νεαρός ήταν πάλι μόνος. Οι άλλοι μαθητές θα επέστρεφαν στα σπίτια τους για τις διακοπές.

Ξαφνικά, η πόρτα άνοιξε. Μια νέα και όμορφη κοπέλα μπήκε τρέχοντας στην αίθουσα. Ήρθε και τον αγκάλιασε.

«Αδελφούλη μου», του φώναξε. «Ήρθα να σε πάρω. Θα πάμε στο σπίτι να γιορτάσουμε τα Χριστούγεννα!».

«Στο σπίτι, Φάντ;» ρώτησε ο νεαρός Σκρούτζ.

«Ναί, ζήτησα από τον πατέρα να σ αφήσει να ξαναγυρίσεις για πάντα στο σπίτι. Συμφώνησε. Δε θα ξαναπάς εσωτερικός στο σχολείο!», του ξαναφώναξε χαρούμενη.

«Είναι πολύ γλυκιά με χρυσή, με χρυσή καρδιά», σχολίασε το Πνεύμα. «Νομίζω ότι πέθανε νέα, πάνω στη γέννα!».

«Ναί...» απάντησε σκεπτικός ο Σκρούτζ.

Βγήκαν από το σχολείο και περιπλανήθηκαν στους δρόμους. Οι βιτρίνες των καταστημάτων ήταν στολισμένες για τα Χριστούγεννα. Το Πνεύμα στάθηκε εμπρός σ ένα κατάστημα και ρώτησε τον Σκρούτζ αν το αναγνωρίζει. Εκείνος κούνησε το κεφάλι και είπε: «Εδώ πρωτοεργάστηκα σαν μαθητευόμενος!».

Μπήκαν μέσα. Ένας ηλικιωμένος κύριος καθόταν στο γραφείο.

«Αυτός είναι ο γερό-Φέζιβικ!.. Ο γερό-Φέζιβικ αναστημένος!..» φώναξε μ ενθουσιασμό ο Σκρούτζ.

Εκείνη τη στιγμή, ο νεαρός Σκρούτζ κι ένας άλλος μαθητευόμενος μπήκαν στην αίθουσα.

«Μαζέψτε τα όλα», τους είπε ο Φέζιβικ, «νά ετοιμάσουμε τη γιορτή!».

Οι μαθητευόμενοι δεν περίμεναν να το ακούσουν δεύτερη φορά. Πριν προλάβει ο γέρο-Σκρούτζ ν ανοιγοκλείσει τα μάτια, όλα ήταν καθαρά και τακτοποιημένα. Σε λίγο άρχισαν να καταφθάνουν οι καλεσμένοι. Η γιορτή είχε οργανωθεί για όλους τους υπαλλήλους του Φέζιβικ.

Σύντομα η μουσική και ο χορός άναψαν το κέφι για τα καλά. Προσφέρθηκαν γλυκίσματα και ποτά. Ήταν πιά αργά όταν ξεκίνησαν να φύγουν οι καλεσμένοι. Ο κύριος και η κυρία Φέζιβικ έσφιξαν τα χέρια όλων και τους ευχήθηκαν «Καλά Χριστούγεννα!». Έσφιξαν τα χέρια ακόμη και των νεαρών μαθητευομένων πριν πάνε στα κρεβάτια τους στο πίσω μέρος του καταστήματος. Ο γέρο-Σκρούτζ έδειχνε ξετρελαμένος καθώς παρακολουθούσε αυτή τη σκηνή. Ένιωθε τόση χαρά, λες και συμμετείχε πραγματικά στη γιορτή. Αργά τη νύχτα το Πνεύμα και ο Σκρούτζ άκουσαν τους μαθητευομένους να κουβεντιάσουν ξαπλωμένοι στα κρεβάτια τους. Παίνευαν το γέρο-Φέζιβικ και τον ευγνωμονούσαν για την ωραία γιορτή πού τους ετοίμασε.

«Και του κόστισε μόνο τρεις ή τέσσερις λίρες», σχολίασε κάπως ειρωνικά το Πνεύμα. «Έξοδο πού άξιζε τον κόπο!». «Το κόστος δεν ήταν υλικό», διαμαρτυρήθηκε ο Σκρούτζ. «Ανεξάρτητα από τα χρήματα, η γιορτή θα είχε επιτυχία γιατί ο Φέζιβικ ήταν καλός άνθρωπος και πάντοτε ακτινοβολούσε χαρά κι ευτυχία!».

Ξαφνικά ο Σκρούτζ έκοψε την κουβέντα του απότομα.

«Τί σου συμβαίνει;» τον ρώτησε το Πνεύμα. «Μήπως έγινε κάτι πού σε τάραξε;».

«Όχι, τίποτα... Νά, θα ήθελα μόνο να έχω πεί κάτι στον κλητήρα μου».

Η σκηνή άλλαξε. Τώρα ο Σκρούτζ ήταν πλέον ώριμος άντρας. Και μία νέα γυναίκα εγκατέλειπε το σπίτι. Έκλαιγε η καημένη, βουβά. Γύρισε και του είπε:

«Κάποτε ήμασταν φτωχοί αλλά ευτυχισμένοι. Τώρα σε κυβερνά το πάθος σου για το χρήμα!».

«Μά, μεταξύ μας, τίποτα δεν άλλαξε», διαμαρτυρήθηκε ο Σκρούτζ.

«Εγώ έμεινα η ίδια. Εσύ όμως άλλαξες. Δεν μπορώ να σε παντρευτώ. Σου εύχομαι κάθε ευτυχία στη σταδιοδρομία πού διάλεξες».

Και με τα λόγια αυτά η γυναίκα βγήκε στο δρόμο, ενώ ο άντρας δε δοκίμασε να τη σταματήσει.

«Πνεύμα», φώναξε ο γέρο-Σκρούτζ, «σταμάτα να με βασανίζεις, θέλω να γυρίσω στο σπίτι. Δεν αντέχω τις δυσάρεστες αναμνήσεις».

Μέσα σε μία στιγμή πέρασαν χρόνια. Και ξαναείδαν τη νέα γυναίκα. Τώρα γελούσε τρισευτυχισμένη με την κόρη της. Σε διαφορετικές περιστάσεις θα μπορούσε να είναι το παιδί του Σκρούτζ. Ο πατέρας μπήκε στο δωμάτιο. Η μικρή έτρεξε και τον φίλησε. Αγκαλιάστηκαν και οι τρεις εμπρός στο αναμμένο τζάκι.

«Δεν το αντέχω», μούγκρισε ο γερο-Σκρούτζ με φωνή σπασμένη. Και στράφηκε απελπισμένος προς το Πνεύμα, πού μέσα στην ολοφώτεινη ανταύγεια του έμοιαζε σαν να ειρωνεύεται την απελπισία του. Σε λίγο η οπτασία του Πνεύματος άρχισε ν απομακρύνεται και να σβήνει σιγά-σιγά, μέχρι πού εξαφανίστηκε τελείως. Ο Σκρούτζ ένιωσε αφάνταστα κουρασμένος. Τα μάτια του βάρυναν. Ξαναγύρισε στην κρεβατοκάμαρά του. Μόλις πού πρόλαβε να ξαπλώσει στο κρεβάτι κι έπεσε σε ύπνο βαθύ.

ΤΟ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ

Όταν ξύπνησε ο Σκρούτζ, το ρολόι χτυπούσε μία. Μια κατακόκκινη λάμψη ερχόταν απ τη σάλα. Σηκώθηκε, φόρεσε τη ρόμπα του και πήγε να δει τί συμβαίνει. Η σάλα είχε μεταμορφωθεί! Από το πάτωμα ως το ταβάνι ήταν στολισμένη με κισσό, λιόπρινο και ιξό. Στο τζάκι έκαιγε μία ζωηρή φωτιά και στη γωνιά υψωνόταν ένας τεράστιος σωρός από φαγητά-γαλοπούλες, χήνες, πατάτες, μήλα, καρύδια – ενώ πάνω στην κορυφή καθόταν χαμογελαστός ένας γίγαντας μ ένα δαυλό αναμμένο στο αριστερό του χέρι.

«Είμαι το Χριστουγεννιάτικο Πνεύμα του Παρόντος», του φώναξε φιλικά. «Έλα!». Ο Σκρούτζ παρατήρησε το Πνεύμα. Ήταν ντυμένο μ ένα μακρύ λευκό χιτώνα. Και πάνω στα μακριά μαύρα του μαλλιά φορούσε ένα στεφάνι από λιόπρινο.

«Πήγαινε με όπου θέλεις», ξερόβηξε ο Σκρούτζ. «Πήρα ήδη μερικά μαθήματα απ το συνάδελφό σου. Είμαι έτοιμος να παρακολουθήσω και τα δικά σου».

«Τότε πιάσου από τον ποδόγυρο του χιτώνα μου», απάντησε ο γίγαντας.

Η χαρούμενη σάλα, η διακόσμηση, τα φαγητά, όλα εξαφανίστηκαν.

Βρέθηκαν έξω από το σπίτι του υπαλλήλου του, του Μπόμπ Κράτσιτ και κοίταξαν από το παράθυρο. Η κυρία Κράτσιτ και οι τρεις κόρες της φορούσαν παλιά φθαρμένα φορέματα, στολισμένα όμως με κορδέλες για τη γιορτή, και κάθονταν στο τραπέζι. Ξαφνικά, μπήκαν τρέχοντας δυο αγοράκια.

«Μυρίσαμε γαλοπούλα ψητή! Τί καλά! Μοσχοβολά από το δρόμο!» φώναξαν με ενθουσιασμό. Πίσω τους ερχόταν ο πατέρας τους. Στους ώμους του κουβαλούσε το μικρότερο γιό του, τον Τίμ. Τον απέθεσε προσεκτικά στο πάτωμα. Το παιδί ήταν άρρωστο και βάδιζε με δεκανίκι.

Κάθησαν όλοι στο γιορτινό τραπέζι. Η μικρή γαλοπούλα μοιράστηκε πολύ προσεκτικά ώστε να φτάσει για όλους. Πάντως η σκηνή ήταν χαρούμενη. Οι δυο γονείς πρόσεχαν ιδιαίτερα τον ανάπηρο Τίμ. Ένα χαμόγελο φώτισε το χλωμό του προσωπάκι.

«Πνεύμα», ρώτησε με ξαφνικό ενδιαφέρον ο Σκρούτζ, «ο μικρός Τίμ θά... ζήσει ακόμη για πολύ;».

«Χμμ... τον περιβάλλουν σκιές. Αν το μέλλον δεν τις μεταβάλει, το παιδάκι θα πεθάνει! Αλλά εσένα τί σε νοιάζει; Ένα στόμα λιγότερο σε τούτο τον πυκνοκατοικημένο κόσμο. Έτσι δεν είναι;».

Ο Σκρούτζ τότε θυμήθηκε ότι ο ίδιος είχε επαναλάβει πολλές φορές αυτή τη φράση. Και κατέβασε το κεφάλι ντροπιασμένος.

Ξαφνικά, χωρίς το Πνεύμα να προσθέσει άλλη λέξη, βρέθηκαν στο σπίτι του ανιψιού του. «Ο θεός Σκρούτζ μάς θεωρεί τρελούς πού γιορτάζουμε τα Χριστούγεννα. Κι έτσι, αρνήθηκε να φάει μαζί μας σήμερα», είπε ο Φρέντ.

«Τί απαίσιος άνθρωπος», αναστέναξε η γυναίκα του υποτιμητικά και οι καλεσμένοι κούνησαν τα κεφάλια γιατί συμφώνησαν μαζί της. Αλλά ο Φρέντ πρόσθεσε πικραμένος: «Εγώ, πάντως, λυπάμαι ειλικρινά πού ο θεός έχασε μία ευκαιρία να χαρεί. Και τώρα, παρ όλο πού δε βρίσκεται μαζί μας, θα ήθελα να του εκφράσω τις καλύτερες ευχές μου». Κι αμέσως σήκωσε το ποτήρι και ήπια στην υγεία του θείου του.

Γρήγορα όμως η χαρούμενη ομήγυρη ξέχασε τον Σκρούτζ. Έπαιξαν μουσική, χόρεψαν, διασκέδασαν με παντομίμα. Ο Σκρούτζ, πού τόσο του άρεσε αυτό το παιχνίδι, συμμετείχε όλο χαρά, ξεχνώντας ότι κανείς δεν μπορούσε να τον δει ή να τον ακούσει. Το Πνεύμα τον παρακολουθούσε κι έμοιαζε να το γλεντάει μαζί του. Αλλά σύντομα ήρθε η ώρα να φύγουν. «Έχουμε να επισκεφτούμε πολλά μέρη ακόμη ώσπου να περάσει η νύχτα», είπε το Πνεύμα.

Και οδήγησε τον Σκρούτζ έξω από το σπίτι. Περιπάτησαν μέσα στο κρύο και στο χιονόνερο, σε βρωμερά στενά και δρομάκια περιέργα, κι ακόμη κάτω από τις σκοτεινές γέφυρες της πόλης. Εκεί ο Σκρούτζ είδε δυστυχισμένους ανθρώπους πού, κολλημένοι σφιχτά ο ένας πάνω στον άλλον, προσπαθούσαν να ζεσταθούν. Ανάμεσα τους τριγύριζαν παιδάκια πού ζητιάνευαν φαγητό απ τους περαστικούς. Κάπου μακριά, ένα ρολόι σήμανε μεσάνυχτα.

Ο Σκρούτζ, τρομοκρατημένος απ την τόση αθλιότητα, αναζήτησε το γιγάντιο Πνεύμα. Αλλά εκείνο είχε εξαφανιστεί.

ΤΟ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ

Σε λίγο, ένα άλλο φάντασμα, τυλιγμένο στην ομίχλη, προχώρησε αργά προς τον Σκρούτζ. Παρατήρησε ότι το Πνεύμα αυτό φορούσε μία τεράστια μαύρη κάπα και μία κουκούλα πού του έκρυβε εντελώς το πρόσωπο. Ο Σκρούτζ παραλίγο να λιποθυμήσει από τον τρόμο του.

«Θά πρέπει να είσαι το Χριστουγεννιάτικο Πνεύμα του Μέλλοντος», ψιθύρισε. «Τί μου επιφυλάσσει το μέλλον; Ίσως ν αλλάξω... Είμαι έτοιμος να σε ακολουθήσω».

Παρά τα γενναία του λόγια, ο Σκρούτζ φοβόταν τόσο πολύ αυτό το φάντασμα, ώστε τα πόδια του άρχισαν να τρέμουν. Δεν μπορούσε να κάνει βήμα. Το Πνεύμα παρέμεινε ακίνητο περιμένοντας υπομονετικά τον Σκρούτζ μέχρι να συνέλθει. Έπειτα κινήθηκε αθόρυβα. Και ο Σκρούτζ το ακολούθησε σαν να τον τύλιξε η κάπα του Πνεύματος, πού τον παρέσυρε στο άγνωστο.

Κοσμοσυρροή και οχλαγωγία στο χρηματιστήριο. Το Πνεύμα με τον Σκρούτζ ανάμεσα στους χρηματιστές και στους εμπόρους. «Πότε πέθανε;» ρώτησε κάποιος από το πλήθος. «Χθές βράδυ, νομίζω», απάντησε ένας άλλος. «Δεν πιστεύω να πάτησε κανείς στην κηδεία του», σχολίασε ένας τρίτος. «Επιτέλους ξεκουμπίστηκε... Τον σιχαίνονταν όλοι!».

Ο Σκρούτζ ένιωσε οίκτο γι αυτόν πού μιλούσαν. Αναρωτήθηκε για ποιό λόγο να τον έφερε το Πνεύμα σε τούτο το μέρος. Έπειτα αναγνώρισε κάποιον άλλο χρηματιστή στη συνηθισμένη του θέση. Μάταια όμως έψαξε να βρεί και τον εαυτό του.

«Ίσως», σκέφτηκε, «ο Σκρούτζ του μέλλοντος θα παρατήρει τις συναλλαγές και θα στραφεί προς άλλες δραστηριότητες...».

Γύρισε να ρωτήσει το Πνεύμα. Αλλά εκείνο εξακολουθούσε να σωπαίνει. Σήκωσε μόνο το χέρι και έδειξε με το μακρύ του δάχτυλο προς κάποια κατεύθυνση. Ήταν καιρός να συνεχίσουν το ταξίδι τους. Ο γέροντας ένιωσε να διαπερνά τη ραχοκοκαλιά του κρύος ιδρώτας.

Έφτασαν σε μία κακόφημη γειτονιά της πόλης. Ο Σκρούτζ δεν είχε ξαναπατήσει το πόδι του εκεί. Στην άκρη ενός βρώμικου στενού βρισκόταν ένα άθλιο καταγώγιο-φωλιά λωποδυτών! Μέσα, τρεις κλέφτες, ένας άντρας και δυο γυναίκες, με τρύπια ρούχα, μοιράζονταν τη λεία τους. Οι πεταμένες πάνω στο πάτωμα κουρτίνες ήταν ίδιες μ εκείνες της κρεβατοκάμαρας του Σκρούτζ.

«Καλά πού κάναμε και τα αρπάξαμε», κακάρισε η μία γυναίκα. «Έτσι κι αλλιώς, κανείς δεν πρόκειται να ενδιαφερθεί για τα πράγματά του», πρόσθεσε ο άντρας.

«Α το γέρο-τσιγκούνη», έβρισε η άλλη γυναίκα. «Αν ήταν εντάξει άνθρωπος, κάποιος θα βρισκόταν δίπλα του την ώρα πού πέθαινε». Ο Σκρούτζ παρακολουθούσε αδιασμέσος την κουβέντα τους. «Πνεύμα», φώναξε. «Πάμε να φύγουμε, σε παρακαλώ, από αυτό το απαίσιο μέρος». Αλλά η σιωπή του Πνεύματος του πάγωσε το αίμα.

«Πνεύμα», κλαψούρισε ο Σκρούτζ, «βοήθησέ με να ξεχάσω τούτη τη θλιβερή σκηνή. Πήγαινε με σ ένα μέρος όπου οι άνθρωποι μιλούν ευγενικά για τους νεκρούς...».

Το Πνεύμα τον οδήγησε τότε σε δρόμους γνωστούς, πίσω στο σπίτι του Μπόμπ Κράτσιτ. Η γυναίκα και τα παιδιά του ήσαν όλοι μαζεμένοι γύρω από τη φωτιά. Όμως το φτωχικό δωμάτιο ήταν παράξενα σιωπηλό.

«Δε θα αργήσει ο πατέρας σας», είπε η κυρία Κράτσιτ. «Έχει καθυστερήσει μόνο λίγα λεπτά», είπε κάποιο από τα παιδιά. «Τούτες τις μέρες βαδίζει πιο αργά».

«Αχ!» αναστέναξε ένα άλλο. «Όταν κουβαλούσε τον Τίμ στους ώμους ερχόταν τρεχάτος για το σπίτι».

Εκείνη τη στιγμή ο Μπόμπ Κράτσιτ μπήκε στο σπίτι. Είχε τα μάτια κατακόκκινα σαν να είχε κλάψει. Χαιρέτησε όμως τρυφερά ένα-ένα τα παιδιά του. Έπειτα είπε: «Ποτέ δεν πρόκειται να ξεχάσουμε το μικρούλη μας τον Τίμ, έτσι; Η ανάμνηση του της υπομονής και της ευγενείας του θα μάς κρατήσει για πάντα ενωμένους!».

«Ναί! Ναί!» φώναξαν τα παιδιά. «Έ, τότε, με κάνετε να νιώθω ευτυχισμένος», απάντησε ο Μπόμπ «πολύ ευτυχισμένος!».

Αγκαλιάστηκαν όλοι. Και δάκρυα γέμισαν τα μάτια του Σκρούτζ.

«Πνεύμα», είπε ο Σκρούτζ, «σέ λίγο θα χωρίσουμε. Δε θα μου εξηγήσεις το νόημα όλων αυτών; θα ήθελα να δώ και τη δική μου πορεία στο μέλλον».

Ξαναβγήκαν στο δρόμο και προχωρώντας, βρέθηκαν έξω από το γραφείο του Σκρούτζ. Το Πνεύμα δεν είχε πρόθεση να σταματήσει. Το μακρύ του δάχτυλο έδειχνε εμπρός.

«Σε παρακαλώ, άφησε με μία στιγμή να δώ πώς θα είμαι στο μέλλον», ικέτευσε ο Σκρούτζ. Το Πνεύμα κοντοστάθηκε σιωπηλό. Ο Σκρούτζ κοίταξε από το παράθυρο. Αναγνώρισε το γραφείο του, αλλά η επίπλωση δεν ήταν πλέον η δική του και ο άνθρωπος πού καθόταν στην πολυθρόνα δεν ήταν ο Σκρούτζ! Το Πνεύμα, αμίλητο πάντα, προχώρησε. Ο Σκρούτζ ακολούθησε τα βήματά του. Μετά από λίγο έφτασαν σε μία καγκελόπορτα. Ο Σκρούτζ γούρλωσε τα μάτια. Ήταν το νεκροταφείο. Το Πνεύμα πήγε και στάθηκε εμπρός από έναν τάφο. Ο Σκρούτζ πλησίασε τρέμοντας. Πάνω στην ταφόπλακα διάβασε χαραγμένο το όνομά του: «ΕΜΠΕΝΕΖΕΡ ΣΚΡΟΥΤΖ».

«Μά, τότε, στο χρηματιστήριο θα πρέπει να μιλούσαν για μένα», κλαψούρισε, «καί οι κλέφτες λήστεψαν, μόλις πέθανα, το δικό μου σπίτι!».

«Πνεύμα, βοήθεια, βοήθεια!» φώναξε. «Δεν θέλω να τελειώσει έτσι η ζωή μου. Μπορώ... θέλω να την αλλάξω. Τα μαθήματα των τριών πνευμάτων δεν θα πάνε χαμένα. Μπορείς να αλλάξεις το μέλλον μου;».

Πάνω στην αγωνία του ο Σκρούτζ αγκάλιασε το Πνεύμα από τη μέση. Αλλά η κάπα ήταν άδεια -τό Πνεύμα έγινε ατμός- και ο Σκρούτζ αγκάλιαζε στην πραγματικότητα το κάγκελο του κρεβατιού του! Ναί, του δικού του κρεβατιού! Βρισκόταν πάλι στην κρεβατοκάμαρά του. Ανακουφισμένος από την αγωνία,

κλαίγοντας και γελώντας, έτρεξε να αγγίξει τις κουρτίνες. Ήταν εκεί, στη συνηθισμένη τους θέση. Βάλθηκε να χοροπηδά σ' όλο το σπίτι γεμάτος ευτυχία. Όλα ήταν στη θέση τους! Τίποτα δεν είχε αλλάξει! Και τη μεγάλη του χαρά διέκοψαν μόνο οι καμπάνες των εκκλησιών, πού χτυπούσαν χαρούμενες σ' όλη την πόλη.

ΤΟ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ

Ο Σκρούτζ έτρεξε κι άνοιξε το παράθυρο. Ο ήλιος έλαμπε. Το κρύο ήταν τσουχτερό, αλλά το πρωινό ευχάριστο. «Τί ημέρα είναι σήμερα;», ρώτησε ένα αγόρι πού περνούσε απέξω. «Σήμερα έχουμε Χριστούγεννα!».

«Α τότε, δεν τα έχασα», φώναξε ο Σκρούτζ. «Τα πνεύματα έκαναν τη δουλειά τους μέσα σε μία μόνο νύχτα!».

«Αγόρι μου», ξαναείπε στο παιδί. «Τρέξε, σε παρακαλώ, στο χασάπη και πές του να μου φέρει τη μεγαλύτερη γαλοπούλα του. Θα σου χαρίσω ένα σελίνι, ίσως και τρία, αν επιστρέψεις μέσα σε πέντε λεπτά».

Το παιδί δε δίστασε στιγμή. Έτρεξε γρήγορα και ξαναγύρισε λαχανιασμένο, παρέα με τον κρεοπώλη, πού κουβαλούσε μία τεράστια γαλοπούλα.

«Θα τη στείλω στον Μπόμπ Κράτσιτ», κρυφοέλασε ο Σκρούτζ, «χωρίς να μάθει ποιός του τη δώρισε».

Το πουλί ήταν τόσο βαρύ, ώστε ο Σκρούτζ αναγκάστηκε να καλέσει ένα αμάξι για να το μεταφέρει ως το σπίτι του κλητήρα του. Ο Σκρούτζ, χαμογελώντας, πλήρωσε το αγοράκι, το χασάπη και τον αμαξά. Ένιωθε υπέροχα.

Ο Σκρούτζ έκανε το μπάνιο του, φόρεσε ένα καθαρό κοστούμι και βγήκε περίπατο. Βάδιζε με τα χέρια σταυρωμένα στη ράχη, παρατηρώντας τους περαστικούς. Όλοι ήταν χαρούμενοι. Μερικοί του ευχήθηκαν «Καλά Χριστούγεννα!». Ο Σκρούτζ ομολόγησε ότι ποτέ δεν είχε ακούσει πιο ευχάριστα λόγια. Στο δρόμο συνάντησε έναν από τους δυο κυρίους πού την προηγούμενη τον είχαν επισκεφθεί για να του ζητήσουν τη βοήθειά του για τους φτωχούς.

«Καλέ μου κύριε», του φώναξε «πώς είστε;».

Κι όταν ο άνθρωπος πλησίασε, ο Σκρούτζ του ψιθύρισε κάτι στο αυτί. Εκείνος τον κοίταξε κατάπληκτος. «Μιλάτε σοβαρά, κύριε Σκρούτζ;» φώναξε. «Μα είστε πολύ γενναιόδωρος!». «Μή με ευχαριστείτε», του απάντησε ο Σκρούτζ. «Κάντε μόνο τον κόπο να περάσετε μία από αυτές τις μέρες, όσο το δυνατόν πιο σύντομα, από το γραφείο μου. Θα είναι δική μου ευχαρίστηση!».

Στο τέλος, ο Σκρούτζ κατέληξε εμπρός στο σπίτι του ανιψιού του. Δίστασε για λίγο στο κεφαλόσκαλο. Αλλά μετά πήρε την απόφαση και χτύπησε το κουδούνι. Η υπηρέτρια του άνοιξε την πόρτα.

«Το αφεντικό σου είναι μέσα;» τη ρώτησε.

«Μάλιστα, κύριε. Περάστε. Κάθεται ήδη με τη σύζυγό του και τους καλεσμένους στο τραπέζι, θα σάς δείξω...».

«Δε χρειάζεται, καλή μου», της απάντησε ο Σκρούτζ. «Γνωρίζω πολύ καλά αυτό το σπιτάκι». Άνοιξε σιγανά την πόρτα της τραπεζαρίας και έχωσε το κεφάλι μέσα.

«Φρέντ», ρώτησε, «μπορώ να περάσω;».

«Ποιός είναι;» ρώτησε έκπληκτος ο ανιψιός του Σκρούτζ γυρνώντας το κεφάλι του.

«Ο θεός σου ο Σκρούτζ», του απάντησε. «Ήρθα για το χριστουγεννιάτικο τραπέζι πού με κάλεσες!».

Ο Φρέντ και η γυναίκα του χάρηκαν πολύ πού τελικά ο Σκρούτζ αποφάσισε να τους κάνει την τιμή. Και η γιορτή εξελίχτηκε θαυμάσια. Το γεύμα ήταν νοστιμότατο. Ακολούθησαν μουσική και χορός. Έπαιξαν διάφορα διασκεδαστικά παιχνίδια και φυσικά παντομίμα. Αλλά το καλύτερο απ' όλα ήταν εκείνη η ξέφρενη χαρά πού ένιωθε μέσα του ο Σκρούτζ.

Την επομένη, ο Σκρούτζ πήγε πολύ νωρίς στο γραφείο. Ήθελε να κάνει έκπληξη στον κλητήρα του, πού ήξερε ότι θα αργούσε να φανεί στη δουλειά. Και πράγματι, ο Μπόμπ Κράτσιτ ήρθε λίγο πριν τις δέκα. Κάθισε αθόρυβα στη θέση του, με την ελπίδα ότι ο Σκρούτζ δε θα έπαιρνε είδηση την καθυστέρησή του.

«Ααα!» γκρίνιαξε τότε ο Σκρούτζ προσπαθώντας να μιμηθεί το γνωστό κακότροπο ύφος του. «Τί σημαίνει πάλι αυτό;».

«Συ-συ-συγγνώμη, κύριε», τραύλισε ο Μπόμπ Κράτσιτ, «δέν πρόκειται να ξαναργήσω».

«Και πώς μπορείς να δίνεις τέτοιες υποσχέσεις;» του είπε μουτρωμένος ο Σκρούτζ. Ο Μπόμπ άρχισε να τρέμει. Φοβήθηκε την απόλυση.

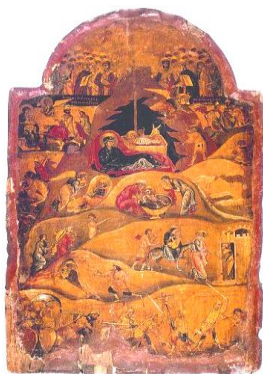
«Πάντως, για τούτη τη φορά...» συνέχισε ο Σκρούτζ «νομίζω ότι πρέπει να σου αυξήσω το μισθό σου!».

Κατάπληκτος ο Μπόμπ σκέφτηκε να τρέξει για βοήθεια. Νόμιζε ότι ο εργοδότης του τρελάθηκε!

«Καλά Χριστούγεννα, αγόρι μου», του είπε τότε ήρεμος και χαμογελαστός ο Σκρούτζ, με τρόπο τόσο ειλικρινή, ώστε τελικά τον έπεισε ότι τα είχε τετρακόσια. «Και όχι μόνο θα σου κάνω αύξηση, αλλά θα βοηθήσω και την οικογένειά σου. Πήγαινε, όμως, πρώτα σε παρακαλώ, να αγοράσεις κι άλλα κάρβουνα, θα ζεσταθούμε καλά κι έπειτα καθισμένοι δίπλα στη φωτιά θα συζητήσουμε όλες τις λεπτομέρειες.

Ο Σκρούτζ κράτησε το λόγο του. Και σύντομα ο μικρός Τίμ ξεπέρασε την αρρώστια, απέκτησε δυνάμεις κι έγινε ένα γελαστό και όμορφο αγόρι, πού ο Σκρούτζ το φρόντισε σαν να ήταν δικό του παιδί. Ο πρώην τσιγκούνης έγινε πολύ γενναιοδωρος κι ήταν πάντα ευγενικός με όλους. Μερικοί βέβαια τον κορόιδεψαν για τη μεταβολή του χαρακτήρα του. Αλλά ο Σκρούτζ δεν ενοχλήθηκε γιατί, όπως είπε πολύ σοφά: «Καλύτερα να σε περιγελούν παρά να σε περιφρονούν!».

Ο Σκρούτζ δεν ξαναείδε τα πνεύματα. Αλλά από εκείνη την ημέρα, όπως λένε, δεν υπήρχε άνθρωπος πού να γιορτάζει καλύτερα τα Χριστούγεννα από τον Εμπενέζερ Σκρούτζ.

CHRISTMAS \$PIRIT

Εσύ με πόσα φωτάκια θα στολίσεις την θλίψη σου φέτος;

(με σπρέι σε τοίχο)

Στου κρεοπώλη τις σακούλες
κηδεύονται οι γαλοπούλες.
Και τα σφαγμένα, αθώα, δεντράκια
νεκροστολίζουν με φωτάκια.

Φέτος οι κόκκινες οι μπάλες
είναι της μόδας – κι όχι άλλες.
Κι αίμα ζεστό στην Παλαιστίνη
ψάλλει το «*επί γης ειρήνη*».
Στα super market με κουπόνια
κερδίζεις δώρα – καλά ψώνια!

Στης Coca-Cola το κουτάκι
ο Αϊ Βασίλης αρκουδάκι.
Κι ο παλιός χρόνος ο παππούλης
με lifting δείχνει νεαρούλης.

Καιροί γεμάτοι αδειοσύνη.

Χρόνια πολλά, χριστιανοσύνη!

Δημήτρης Σολδάτος, «Καφέ ρετρό»

Βάζω λίγο σκοτάδι και λιγάκι βροχή
για να σου φτιάξω μια παράξενη αρχή
και να σε ξεμακρύνω λίγο από τη σκέψη σου
που έτσι κι αλλιώς ξεσυνερίζεται το κέφι σου.
Σε πάω σε δρόμο μικρό, σε σοκάκι παλιό
σ' ένα αιώνια ποτισμένο απ' το κρασί καπηλειό,
μέρος κακόφημο, ακόμα και για το στοχασμό μου
που ούτε κι ο φόβος δε με φέρνει στ' όνειρό μου.
Εδώ λοιπόν, θα μοιραστώ μια ιστορία μαζί σου
που `ναι σαν να συνέβη χθες και ορκίσου
αν σε πειράξει τόσο που ντραπείς
πουθενά να μη τη πεις.

Καλώς ήρθες, ξένε στο τόπο μου
άραξε δίπλα να σου βάλω ένα κρασί να πεις
συγχώρεσέ με λιγάκι για τον τρόπο μου,
μα με βρήκες στην αγκαλιά της ντροπής.
Ξέμεινα μόνος μου, πάρε και κάτσε όπου θες
κουρασμένο σε βλέπω, πρέπει καιρό να γυρίζεις,
όμως μέσα στη ζαλάδα μου και πίσω απ' τις σκιές
σα να μου φαίνεται πως κάτι μου θυμίζεις.

Γεια σου και σένα, έλειπα χρόνια ήμουν κάπου
μακριά
με φέραν πίσω δυνατές φωνές
και κάποιες τύψεις που μου είπαν πως εδώ κοντά
έχω γεννηθεί κι έχω πεθάνει δυο χιλιάδες φορές.

Ω, να τα μας, καλά είπα όταν σε είδα
πως σίγουρα παράξενα θα πρέπει να μιλάς
από άλλο κόσμο έχεις απάνω σου σφραγίδα
αυτά τα αγκάθια στο κεφάλι και τα ρούχα που
φοράς.

Κάποτε κάποιои μου το φόρεσαν για στέμμα
και με χλευάζανε μεγάλο βασιλιά
ακόμα τρέχει από τότε φρέσκο αίμα
σ' αυτά που ανέβηκαν του χρόνου τα σκαλιά.
Γι' αυτό με βλέπεις μέσα στις σκιές
σαν να φοβάμαι και να θέλω να γλιτώσω
μια προσευχή σ' ένα περβόλι με ελιές
δε με αφήσανε ποτέ να την τελειώσω.

Κι όμως μυρίζεις ουρανό και χώματα
κι αυτή την όμορφη δροσιά της σιωπής

Είναι που μ' έφεραν εδώ αλλόκοτα μαλώματα
άκου, λοιπόν, τι θα τους πεις:
Αφού φωνάζουν όλοι αυτοί

κι αφού σκοτώνουν στ' όνομα μου
πες αναβάλλεται η γιορτή
πάω να ξαπλώσω στα καρφιά μου.
Πες τους ο χρόνος πως τρελάθηκε
δε κάνει στάση Γολγοθά
πες ο παράξενος πως χάθηκε
κι έφυγε οριστικά

Μπερδεμένα μου τα λες, αλλά γουστάρω
πρέπει να σπούδασες τη τέχνη του μυαλού
ή σαν κι μένα όταν με πιάνει και σαλτάρω
και πίνω εδώ, με πιάνει αλλού.

Γι' αυτό και εγώ ήρθα εδώ και σε διάλεξα πιωμένο
για να μπορέσεις την αλήθεια να τους πεις
κάτω από το φως το μέτωπο έχεις ιδρωμένο,
μα το προσέχεις καθαρό, δε θα ντραπείς.
Οι άλλοι παίζανε μαζί μου στους αιώνες
αυτοκράτορα με χρίσανε, με κάναν στρατηγό,
τα απλά μου λόγια τα σκορπίσαν σαν κανόνες
και δεν ήξερα τίποτα εγώ.

Που με βρήκες εδώ κάτω τι με θες;
Το μυαλό μου δε σαλεύει από κούνια
σα να γεννήθηκα μου φαίνεται χτες
ενώ έξω υπάρχουν έξυπνοι μιλιούνια.

Αυτούς τους είδα, τους άκουσα, τους νιώθει το
πετσί μου
προτιμώ τα καρφιά που με κρατάνε στο σταυρό
αυτοί πουλήσαν ακριβά τη γέννησή μου,
αυτοί φυλάνε το σκοτάδι θησαυρό.
Πες στους εχθρούς μου ότι είχαν λόγο καλό
και θα τους σέβομαι γιατί πιο τίμια σταθήκαν
όταν με σκοτώναν, κοιτούσαν ουρανό
κι έτσι πρόλαβαν από εκεί συγχωρεθήκαν.

Ωραίος, παράξενε φίλε μου, απόψε
για την ανημποριά μου βρήκες σκοπό
πάρε μια κούπα πάρε ψωμί και κόψε
να τελειώσω το κρασί μου και θα πάω να τους πω:
Αφού φωνάζουν όλοι αυτοί
κι αφού σκοτώνουν στ' όνομα σου
θα πω αναβάλλεται η γιορτή
πας να ξαπλώσεις στα καρφιά σου.
Θα πω ο χρόνος πως τρελάθηκε
δε κάνει στάση Γολγοθά
θα πω ο παράξενος πως χάθηκε
κι έφυγε οριστικά.

Από τους Χαιρετισμούς στον Κύριο ημών Ιησού Χριστό

Του Οσίου Νικοδήμου του Αγιορείτου

Ηκουσεν ὁ τυφλὸς ἐπὶ ὁδοῦ Σε πορευόμενον Κύριε, καὶ ἐβόησεν, Ἰησοῦ Υἱὲ Δαβὶδ ἐλέησον μέ. Καὶ προσκαλεσάμενος αὐτὸν ἠνέωξας αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. Διὸ φῶτισον καμὸν τοὺς νοερούς ὀφθαλμούς τῷ ἐλέει σου, ὅπως σοὶ κελαηδῶ τοιαυτά.

Ἰησοῦ ὁ Ποιητὴς τῶν ἄνω.

Ἰησοῦ ὁ Ἑξαγοραστὴς τῶν κάτω.

Ἰησοῦ Καθαιρέτα τῶν ὑποχθονίων.

Ἰησοῦ Καλλωπιστὰ πάντων τῶν κτισμάτων.

Ἰησοῦ τῆς ἐμῆς ψυχῆς παραμυθία.

Ἰησοῦ φωτισμὸς τοῦ νοός μου.

Ἰησοῦ τὸ ἀγαλλίαμα τῆς καρδιάς μου.

Ἰησοῦ ἡ ρώσις τοῦ σώματός μου.

Ἰησοῦ Σωτὴρ μου, σῶσον μέ.

Ἰησοῦ τὸ Φῶς μου, φῶτισον μέ.

Ἰησοῦ τυραννίδος παντοίας ἀπάλλαξον μέ.

Ἰησοῦ ρύσαι μέ τὸν ἀνάξιον.

Ἰησοῦ Υἱὲ Θεοῦ, ἐλέησον μέ.

Ο Χριστὸς για τον ἄνθρωπο!

Ἐγὼ πατὴρ, ἐγὼ ἀδελφός, ἐγὼ Νυμφίος, ἐγὼ οἰκία, ἐγὼ τροφεύς, ἐγὼ ἱμάτιον, ἐγὼ ρίζα, ἐγὼ θεμέλιος. Πᾶν ὅπερ ἂν θέλῃς ἐγὼ. Μηδενὸς ἐν χρεία καταστῆς. Ἐγὼ δουλεύσω. Ἦλθον γὰρ διακονῆσαι, οὐ διακονηθῆναι. Ἐγὼ καὶ φίλος καὶ ξένος καὶ κεφαλὴ καὶ ἀδελφός καὶ μήτηρ. Πάντα ἐγὼ· μόνον οἰκείως ἔχε πρὸς ἐμέ. Ἐγὼ πένης διὰ σέ, καὶ ἀλήτης διὰ σέ, ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ διὰ σέ, ἐπὶ τάφου διὰ σέ, ἄνω ὑπὲρ σου ἐντυγχάνω τῷ Πατρί, κάτω ὑπὲρ σου πρεσβευτὴς παραγέγονα παρὰ τοῦ Πατρός. Πάντα μοι σὺ καὶ ἀδελφός καὶ συγκληρονόμος καὶ φίλος καὶ μέλος. Τί πλέον θέλεις; τί τὸν φιλοῦντα ἀποστρέφῃ; τί τῷ κόσμῳ κάμνεις; τί εἰς πῖθον ἀντλεῖς τετρημένον; Τοῦτο γὰρ ἐστὶν εἰς τὸν παρόντα βίον πονεῖσθαι. Τί εἰς πῦρ ξαίνεις; τί τῷ ἀέρι πυκτεύεις;

Ἐγὼ εἶμαι πατέρας, ἐγὼ ἀδελφός, ἐγὼ νυμφίος, ἐγὼ οἰκία, ἐγὼ τροφή, ἐγὼ ἔνδυμα, ἐγὼ ρίζα, ἐγὼ θεμέλιο. Ὅτι θέλεις ἐγὼ! Νὰ μὴν ἔχῃς ἀνάγκη ἀπὸ τίποτε. Ἐγὼ καὶ θὰ σὲ ὑπηρετήσω· διότι ἦρθα νὰ ὑπηρετήσω, ὄχι νὰ ὑπηρετηθῶ. Ἐγὼ εἶμαι καὶ φίλος, καὶ μέλος τοῦ σώματος καὶ κεφαλὴ καὶ ἀδελφός, καὶ ἀδελφὴ καὶ μητέρα, ὅλα ἐγὼ· ἀρκεῖ νὰ διάκεισαι φιλικὰ πρὸς ἐμένα. Ἐγὼ ἔγινα πτωχὸς γιὰ σένα· ἔγινα καὶ ἐπαίτης γιὰ σένα· ἀνέβηκα ἐπάνω εἰς τὸν Σταυρὸν γιὰ σένα· ἐτάφην γιὰ σένα· στὸν οὐρανὸν ψηλά γιὰ σένα· γιὰ σένα παρακαλῶ τὸν Πατέρα· κάτω στὴ γῇ στάλθηκα ἀπὸ τὸν Πατέρα ὡς μεσολαβητὴς γιὰ σένα. Ὅλα γιὰ μένα εἶσαι σὺ· καὶ ἀδελφός καὶ συγκληρονόμος καὶ φίλος καὶ μέλος τοῦ σώματος. Τί περισσότερο θέλεις;

Ἁγίου Ἰωάννου, Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Χρυσοστόμου *
Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν 76^η ὁμιλία του στὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιο